THE HEBREW JOURNAL

דער אידישער זשורנאל

A JEWISH CANADIAN DAILY CIRCULATED ALL OVER CANADA AND ABROAD

VOLUME IV. No. 1175 — Toronto Wednesday January 24 1917 — א. שבט פרשה בא תרע"ז. — מיטוואך דער 24-טער יאנואר, 1917 — PRICE: ONE CENT

פאָן מעקענזען'ס אַרמיי 125 מייל פון אדעס

פרעמיער באָרדען ענטשלאָסען צו האַבען אַלבערט סעווייני אין קאַבינעט

ווערט קריגען א פלאַץ אין אנטעריא אין פאַל פון א דורכפאַל.

אטאווא, יאנואר, 23.

די פראנצויזישע קאָנסערוואטיווע צייטונג „לאַפּאַטריע" האָט נעכטען אָבגעדרוקט א בעריכט דאָס פרעמיער באָרדען האָט פארזיכערט האָט אַלבערט סעווייני דער מיניסטער פון אינלענדישע הכנסות, דאָס אין פאַל ער זאָל דורכפאַלען ביי די וואהלען אין דאָרטשעסטער קענען זיין ליבעראַלען געגנער, קענאָן, וועט ער קריגען א פלאַץ איז פון איינעם פון די פארלאַמענט מיטגליעדער פון אנטעריא, דער דאָזיגער בעריכט איז נאָך ניט אָבגעלייקענט געוואָרען, און איז דערפאַר לויט אַלע וואַהרשיינליכקייטען אמת. דער בעריכט זאָג אויך דאָס עטליכע פּלעצער זענען אָנגעבאָטען געוואָרען פון וועלכע סעווייני וועט זיך דאַרפען אויסקלייבען דעם בעסטען פּלאַץ, וואו ער דענקט ערוועהלט צו ווערען. קיין נעמען פון די פאַרלאַמענט מיטגליעדער וואָס זענען צופּריעדען אָבצוגעבען זייערע פּלעצער פאַר דעם צוועק זענען נאָך דערווייל ניט ארויס געגעבען געוואָרען.

דערווייל איז דער קאַמפּף צווישען קענאָן און סעווייני זעהר ניט בעשטימט. די מיינונג ווייזט אויס צו זיין צוטיילט אויף העלפט. מר. קענאָן אטאַקירט זעהר שטאַרק זיין געגנער אויף דעם גרונד דאָס ער, סעווייני, האָט געמאַכט פּראָפיט פון די מלחמה אָרדערס, און אויך דאָס וואָס ער האָט גענומען א ספּעציעלען קורס אין מיליטערישער וויסענשאַפט אָבער ער האָט זיך ניט פערשריבען אין דער אַרמיי.

בולגאַרישע אַרמיי געהט אריבער די דונאַי צווייג אין דרום, די שלאַכטען אויף'ן רומענישען פראָנט פערגרעסערען זיך, גרויסע שלאַכטען אינ'ם געגענד פון דווינסק, דייטשער ים מזיק געהיימניספאַל פערשוואונדען

גרויסע שלאַכט אויף'ן צפון ים. צוויי דייטשע שיפען בעזונקען

בערלין, יאנואר, 23.

ווי דער אָפיציעלער דייטשער בעריכט וועלכער איז היינט פערעפענטליכט געוואָרען מעלדעט, זענען די בולגאַרען אריבער די דרום צווייג פון דונאַי ארום טולטשא און דאָס מיינט אז זיי געהען אויף אדעס.

דער דייטשער בעריכט לעזט זיך ווי פאָלגט:

אין די קאַרפּאַטען און אויף'ן מאָלדאַווא פראָנט זענען פאָרגעקומען גרויסע ארטילעריע שלאַכטען, דער וועטער איז דאָרטען יעצט א גאַנץ גוטער עס האַלטען אן די פרעסט און מען בעוועגט זיך גאַנץ גוט.

אין א שלאַכט וועלכע איז פאָרגעקומען צווישען רוסיש - רומענישע טרופּען און עסטרייכישע האָבען די לעצטע פערקומען 100 ...

דייטשער ים מזיק אין גאַנצען פערשוואונדען

דענישע פראַכט שיף זייל העלפען דעם מזיק ווערט אָבער פערהאַלטען.

ריאָ יאנעראָ, יאנואר, 23.

די דענישע פראַכט שיף האַמערשאָם האָט היינט פּרובירט צו העלפען דעם דייטשען ים מזיק מיט פּראָוויאַנט. זי איז אָבער אין צייט פערהאַלטען געוואָרען אין פּאָרט.

די שיף האָט זיך אָבער ניט אָבגעשטעלט ביז קאַנאָנען פון פאָרט סאַנטא קרוז האָבען אָנגעפאַנגען אויף איהר צו ... פעראַנקערט געוואָרען ביז אן אונטערזוכונג וועט געמאַכט ווערען.

מען איז זיכער אז די שיף האָט געפיהרט פּראָוויאַנט פאַר'ן ים מזיק.

דייטשער ים מזיק איז פערשוואונדען.

בוענאָס איירעס, יאנואר, 23.

דער דייטשער ים מזיק איז פער...

פרעזידענט ווילסאָן האָט גוטע נייעס פון דייטשלאַנד

אזוי דענקען די לאָנדאָנער צייטונגען וועלכע איינדרוק פרעזידענט ווילסאָנס פריעדענס רעדע האָט געמאַכט אויף דער וועלט.

לאָנדאָן, יאנואר, 23.

פרעזידענט ווילסאָנס רעדע וועגען פריעדען, וועלכע ער האָט נעכטען געהאַלטען אין סענאַט האָט געמאַכט א גרויסען רושם אין אַלע קריעגס - פיהרענדע לענדער. אַלע צייטונגען האָבען זיך אָבגערופען אויף'ן פרעזידענטס רעדע און ...

אַלס סאָציאַליסט בין איך נעגען מלחמה אָבער אַלס ענגלענדער פיהל איך אז מיין לאַנד טהוט די ארבייט פאַר ציוויליזאַציע און העלפט ניט דערלאָזען דעם דייטשען מיליטאַריזם צו פאַרפליצען די וועלט. איך גלויב אין איינגע פון פרעזידענט ווילסאָנס אידעאַלען אָבער ניט ...

וואס דענקט איהר איצט צו טהון?

פאטריאטישער פאַנד א ריזיגער ערפאָלג

גאָוערנאר דזשענעראַל געהערט פונ'ם הויז אונזערע

ווייל בענזינעצט ,,רייטעס" פון פערד

צוויי דייטשע פערניכטער שיפען געזונקען אין א שלאַכט

אינזשענער שטאַרבט אויף'ן אינדזשען

מחמה סערטיפיקייטס צו בעקומען אין פאָסט אפיס

רוסלאַנד בעקומט א גרויסע הלואה

מר. ה. ווינבערג

שיקט געלד קיין רוסלאַנד לויט'ן מאַנעט קורס

32c.

(פאַר'ן רובעל)

אַלע שטאַרס וועלכע ווילען פערקויפען דעם „אידישען זשורנאַל" זאָלען אונז לאָזען וויסען וועט מען זיי דער „זשורנאַל" צוגעשטעלט ווערען יעדען מאָרגען

דער מוטערס קרבן

א העכסט שפאנענדער ראמאן פונ'ם אידישען לעבען אין רוסלאנד און קענעדע

פון ב. בארא'ן

(40-טע פארזעצונג)

וואס קלאפסטו דו הינטישער ביין! האט דער וועכטער געדונערט מיט זיין גראבע שטימע ליג שטיל אז ניט וועל איך שיסען.

אביסעלע וואסער, אביסעלע וואסער האט גינצבורג געקרעכצט איך בין דארש־טיג איך ווער פערברענט פון דארשט.

דער טייפעל וועט דיך ניט נעהמען צוזאמען מיט די אנדערע רעוואלוציאנער־רען הינט וואס איהר זענט אלע מען האט אייך בעדארפט צו שיסען און פארטיג ניט צערעמאניען זיך מיט אייך.

דער וועכטער האט צוריק צוגעקלאפט די טהירעל מיט א רוסישען שימפף ווארט רערביי און גינצבורג איז ווידער געבלי־בען אליין.

דורך'ן טאג האט גינצבורג עטליכע מאהל געפיהלט אז זיינע קרעפטען ענדי־גען זיך און ער וועט עס לענגער ניט אויס האלטען. זיי ווילען ער זאל דא שטאר־בען פון הונגער און דארשט האט ער געטראכט.

ער וואלט זיך שוין אונטערגעגעבען זיין ביטערען שיקזאל, ער האט זיך אבער דערמאהנט אן סאניטשקאן און ווי א שטראם פון נייע קרעפטען וואלטען איהם צוגעקומען האט ער ווידער אנגעפאנגען צו קלאפען מיט ביידע הענד אין טיהר.

איך מוז לעבען האט ער צוזיך אליין גע רעדט. איך מוז לעבען צוליעב סאניטש־קאן אויב ניט צוליעב מיר. זי די ארימע וועלכע איך האב פערשלעפט אין זשענע־ווא, איך האב זי בעוועגען צו פאהרען אהין וועט נעבאך ניט וויסען וואו זיך דאהט אהינצוטהאן, אח, האט ער גע־קרעכצט מיט די ציין, וואלט זי כאטש געוועהען ווי מען האט מיך צוגענומען וואלט איך כאטש פריי געווען און געקענט שרייבען צו איהר אדער אהיים וואלט איך זיכער בעפרייט געווארען, מען האלט מיך אבער דא פערשפארט וואס קען איך טהאן.

זיין קלאפען האט איהם אבער מעהר ניט געהאלפען ניט דער וועכטער און ניט קיין אנדערער האט איהם געהאלפען.

וואלט ער געוואוסט די געהיימע קינ־נאלען פון ארעסטאנטען אין טיורמע וואלט ער זיך געקענט צוזאמענגריידען מיט אן ארעסטאנט וועלכער איז געזעסען אין אן אנדער צימער. ער האט אבער ניט געוואוסט און הערענדיג עטליכע מאל שטי־לע קלאפ און וואנט האט ער צוריק געקלאפט אהין אהן א טאלק גלאט אין דער וועלט אריין און יענער האט ניט פער שטאנען וואס ער מיינט.

דעם גאנצען טאג מיט דער גאנצער נאכט האט גינצבורג פערבראכט אין טויט אנגסט. ער האט זיכער געדענקט אז ער וועט עס ניט איבערלעבען.

דער גערואנק וועגען זיין געליעבטער סאניטשקאן האט איהם געגעבען געוויג קרעפטען איהם אויפצוהאלטען ביים לע־בען. אויף'ן צווייטען פריה מארגען האט ער פאר זיך דערזעהען א שטראהל פון גליק און האט געדענקט אז זיין בע־פרייאונג קומט.

גאנץ פריה איז צו איהם אריין א וועכטער האט איהם געבראכט א גרויסע פארציע עסען און א גרויסען קרוג וואס־סער. ווי א הונגעריגער וואלף האט זיך גינצבורג אויף דעם ארויפגעווארפען. ער האט קיינע פראגעס ניט געשטעלט ווארום מען האט איהם אזוי לאנג אהן עסען גע־האלטען און פאר וואס מען האלט איהם פערשפארט.

ווען ער האט זיין הונגער געשטילט איז אריינגעקומען דער זעלבער וועכטער און האט אריינגעבראכט א גרויסען קרוג וואסער, האט זיך איהם געהייסען איינ־וואשען. ער האט איהם זאגאר געבראכט א קאמעל זיך צו פערקעהמען די האאר.

גינצבורג האט זיך געוואונדערט איבער דער פלוצלונגער ענדערונג. ער האט זיך אבער לאנג ניט בעדארפט וואונדע־רען באלד האט ער עס אויסגעפונען.

פיער סאלדאטען מיט געלאדענע ביק־סען זיינען אריין צו איהם אין צימער און האבען איהם ארויסגעפיהרט אויף'ן הויף.

גינצבורג האט זיך מחיה געווען דערפיהלענדיג אביסעל לופט. די סאל־דאטען האבען איהם אבער לאנג ניט גע־לאזען זיין אין הויף. זיי האבען איהם גלייך אריינגעפיהרט און קאנטאר פון דער טיורמע, דא האט גינצבורג פאר זיך דערזעהען א גאנצע פערזאמלונג פון הויכגעשטעלטע פערזאנען. ווער זיי זיינען האט ער ניט געוואוסט אבער נאך זייער קליידונג האט ער פערשטאנען אז זיי זיינען גרויסע בעאמטע.

אריינפיהרענדיג איהם אין קאנטאר האבען די סאלדאטען מיט א קלאנג ארונטער געלאזען די ביקסען און האבען זיך אויס־געצויגען גלייך ווי סטרונעס פאר די בע־אמטע.

אויפ'ן וואנט פון דעם עלטסטען אפי־

ציער האבען זיך די סאלדאטען אויסגע־דרעהט און זיינען ארויס פון צימער, און עס האט יעצט אנגעפאנגען דער פערהער.

גינצבורג וואלט שוין בעסער געוואלט זיצען אין זיין צימערעל נאך צעהן וואכען אבי ניט דארפען אויסשטעהן די פראגען.

דער זשאנדארמסקי פאלקאווניק וועלכער איז געווען דער פארזיצענדער פון דער גרופע האט זיך מיט א שמייכעל געווענדעט צו גינצבורגען און האט איהם פארגעשטעלט זיינע קאלעגען.

דאס איז דער טאווארישטש פראקוראר און דאס זיינען דעזשורנע אפיצירען בע־קאנט זיך, האט דער פאלקאווניק אנגעוויזען איף זיינע קאלעגען און אויף גינצ־בורגען.

גינצבורג האט א לייכטען שאקעל גע־טהאן מיט'ן קאפ אנשטאט א פערנייגונג און האט זיך געזעצט אויף'ן שטוהל אויף וועלכען דער פאלקאווניק האט איהם אנ־געוויזען.

איידער זיי האבען גינצבורגען גע־שטעלט וועלכע עס איז פראגע האט זיך גינצבורג אליין אויפגעשטעלט און האט אנגעפאנגען.

מיינע העררען! איך ווייס ניט אין וואס איך ווער בעשולדיגט און וויל עס ניט וויסען, איך וויל אייך אבער זאגען אז א גרויסער טעות איז געמאכט געווא־רען, איך פיהל זיך אין גאר נישט שול־דיג און פאלגליך פערלאנג איך זאפארט בעפרייט צו ווערען.

דער פאלקאווניק האט זיך הויך פאר־נאנדער געלאכט.

אזוי איהר ווייסט ניט אין וואס איהר בעשולדיגט, געוויס ווייסט איהר ניט דער־פאר ווייסען מיר אבער און ווען איהר וואלט געווען אזוי אונשולדיג ווי איהר מאכט זיך וואלטען מיר אייך זיכער גלייך בעפרייט. אבער צו וואס די אלע פוס־טיאקי, זאגט בעסער אייער נאמען.

מיין נאמען איז אלעקסאנדער גינצ־בורג.

ניין, מיר מיינען ניט דעם פאלשען נא־מען מיר מיינען דעם אמת'ען, ווי איז אייער אמת'ער נאמען?

דאס איז מיין אמת'ער נאמען מיינע הערען.

נו, אגב איהר ווילט ניט זאגען אייער נאמען וועלען מיר אייך זאגען, איהר זענט דער בעריהמטער רעוואלוציאנער סעמיאן פרייפעלד וועלכער איז א מיטגליעד פון אויסלענדישען קאמיטעט פון "בונד".

יעצט זעהט איהר אז מיר קענען אייך?

גינצבורגען איז פינסטער געווארען אין די אויגען דערהערענדיג אין וואס ער ווערט בעשולדיגט, און האט זיך מאכט לאז אהונטערגעלאזען אויף'ן שטוהל.

(פארטזעצונג קומט)

געלד צו פערדיענען געלד.

צו פערקויפען אין גרויסען לאט פון וועלוועט דרעסעס, סיידענע דרעסעס מידע דרעסעס, סאמער דרעסעס און איין לאט ספרינג קאוטס, ספארט קאוטס, סילק קאוטס און איין לאט סוטס, צו די ביליג־סטע פרייזען.

קומט סוחרים איבערציינט אייך.

קאנטרי פעדלערס, איהר וועט מא־כען געלד.

די סחורה קען מען זעהן אין יעדער צייט און דעם מאן צו פערהאנדלען קען מען נאר זעהן פון 12 ביז 1 אוהר מיטאג און פון 6 ביז 10 אוהר אווענד אין 124 מיידזשער סטריט.

9652—1—29)

ווענען די פארשידענע פארמען פון די זעהר גוט לעבענס פערזיכערונגס פאליסעס ווענדעט זיך צו דער

The Travellers Life Assurance Co Of Canada

Main 4314. Office 1109 C.P.R. Building B. Seigler Manager

אידען וועלכע וואוינען אין קא־לעדזש סטריט און אומגעגענד אויפמערקזאם

איהר בעקומט יעצט דעם "אידי־שען זשורנאל" באלד אין דער פריה ביים ציימונגס פערקויפער ר. מ. מאריס 412 ספעדיינא עוו.

ווער עס וויל האבען די צייטונג צוגעשיקט צום הויז, זאל טעלעפא־נירען קאלעדזש 437, און מיר וועלען זיי אייך צושיקען.

געדענקט דעם אדרעס 412 ספע דיינא עוו.

מ. גרייזמאנס

ניו־יארק כשר ווארשט סטאר און דעליקאטעסען

האלסייל און ריטייל

קאנטרי ארדער דעליווערט. 70—72 טשעסנאט סט

פאן מיין 6203

אן אויפרוף פון דעם טא־ראנטאר וואלונטירען פעראיין!

די שרעקליכע לאגע אין וועלכער אונ־זערע שוועסטער און ברידער אין די מלחמה לענדער געפינען זיך זייט די לעצטע דרייסיג חדשים. די נויט און דער עלענד וועלכע קיין בשר ודם איז ניט אומ־שטאנד צו בעשרייבען און אויסמאהלען, און מיט דעם פערציהען זיך פון דער מלחמה און ממילא מיט דעם פערמעהרען זיך פון די שרעקען, עלענד קעלט, הונגער און ברוטאליטעט סאי מצד די זיגער סיי מצד די בעזיגטע צום עביגען שעיר עזאזל, מיט דעם אויסשעפען זיך אלץ מעהר און מעהר פון די לעבענס מיטלען און מיט די אלע אנדערע טויזענדער צרות און פורעניות'ן פון דער שרעקליכער קא־טאסטראפע און ווילדער וועלט איבערקעה־רעניש, איז דער צושטאנד פון אונזערע שוועסטער און ברידער אויף יענער זייט ים געקומען צו דער מדרגה פון באו ביום עד נפש.

די גראבע ברוטאלע און מערדערליכע האנד פון מלחמה און פערפאלגונג האט אינטערגעגראבען אלע יסודות פון דעם אידישען יחיד'ס און כלל לעבען.

יעצט איז דאס אידישע לעבען אויסגע־זעצט צום ווילדען געוויטער און ווערט אינברחמנות'דיג געשלידערט פון אלע בייזע און פינסטערע כחות.

פון די ידיעות וואס מיר קריגען ערשט יעצט פון דארט ווערט דאס בלוט אין די אדערען פערפראהרען. א שנעלע און קאלאסאלע הילפס אקציאן מוז דארום אונ־טערגענומען ווערען פון אלע אמעריקאנער און קאנאדישע אידען און די טאראנטאר אידען בתוכם.

דער טאראנטאר וואלונטירען פעראיין ווענדעט זיך דארום צו דער אידישער טא־ראנטא מיט אן אפיעל און א פראגע צו לייכער צייט. וואו איז אייער הילף צו אייערע שוועסטער און ברידער אין אן עת צרה? ווי קענט איהר אין אזא צייט בלייבען אזוי גלייכגילטיג און צאהלען אייער ברידערליכען און מענשליכען חוב אזוי לאנגזאם און מיזעראבעל אונבעדייט־טענד?

מיר בעהויפטען אז טאראנטא האט ניט געטהאן אפילו א קליינעם טהייל פון איהר חוב, און די גרויסע מעהרהייט פון די טאראנטאר אידען און אגב גישט פון די וועניגער פערמעגליכע האבען נאך גאר נישט געטהאן כדי צו לינדערען די נויט.

משמעות אז צו זיי האט נאך ניט דער גרייכט דער הילף רוף, און אפשר האַ־בען זיי מיט אכיון פערשטאפט די אויערע און ווילען ניט הערען?

דען ווי זאלען מיר אנדערש גלויבען? צי דען דארף בען אן עמפפינדליכען מענ־שען שילדערען די לאגע פון זיין ברודער אין איהר גאנצער גרויזאמקייט ביז ער זאל זי דערפיהלען, אין עס וועט נאך אין אינפערציייהליכע עולה. ניין, א פער־ברעכען, אז וועהרענד מינדערע פעלקער גיבען אוועק זייער בעסטע יוגענד און מא־טעריעלע הילפע אין די שווערע מיליאנען אמעלט מען ביי אונז סענטען און גראַ־שענס, און וואר ווייסט צו דאס ווערט ניט געטהאן מיט דעם געפיהל פון טשארוטי־אין נישט זעלבסט הילף.

אפשר איז כדאי צו בעמערקען אז אין טאראנטא צווישען א בעפעלקערונג פון פינף און דרייסיג טויזענד אידען געפינען זיך קוים אונגעפעהר דריי טויזענד וואס צאהלען וועכענטליך צום הילפס קאנפע־רעניז און אויך אז נאר אונגעפעהר א הונדערט מענשען דיענען אלס וואלונטי־רען.

ווא זיינען אלע אנדערע? אויב זיי ווארטען ביז מען זאל זיי דערמאהנען זא־גען מיר זיי אז עס איז שוין די העכסטע צייט. מיר קענען ניט געפינען קיין ווער טער שטארק גענוג אויסצודריקען ווי נויטיג אייער הילף איז און אונזער אבזיכט אין צוועק פון דיעזען אויפרוף איז נישט פארצוווארפען, נאר מיר זיינען בלוטיג פעראינטערעסירט צו קריגען אייער שטיצע.

העלפט אונז אין דער ארבייט, פער־שרייבט זיך אלס וועכענטליכע צאהלער, זאמעלט געלד אויף אנדערע אופנים, זעהט אז אנדערע זאלען טהאן דאס זעלבע.

שיקט אריין טשעקס צום סעקרעטער אדער טרעזשורער פון הילפס קאנפערענץ, שטיצט די אונטערנעהמונגען פון הילפס קאנפערענץ און פון דעם וואלונטירען פער־איין, שליסט זיך אן דעם וואלונ־טירען פעראיין, העלפט פערגרעסערען און פערשנעלערען די הילף.

און ערשט דאן און נור דאן וועט איהר האבען דאס מאראלישע רעכט נאכ־צוקומען אייערע טעגליכע עסקים און פערגעניגענס.

פארן וואלונטירען פעראיין
יהושע ברוידא.

ביזנעס מיפען און צו פערקויפען

צו פערקויפען סינגער שניידער ניי מאשין נומער 3120 אזוי גוט ווי א נייע אכפרעגט 603 קאלעדזש סטריט.

9618—1—24

צו פערקויפען איין מאטער מיט 3 מאשינען. אנפרעגען טעלעפאן קאלעדזש 7304.

9651—1—25)

צו פערקויפען א זינגער שניידער מאשין זעהר ביליג. פרעגען פיין 15 קענזינג־טאן עוו.

6395—1—24

פערלוירען א פוירס מיט $25.00 צווי־שען וועגאלא, אגוסטא, גרענדזש, סט. פעטריק סטריט און קענזינגטאן עוו. אין עס פוירס איז אויך געווען צוויי איינ־לאס קארטלאך פון א האספיטאל און א ע־סיט פון א דאקטאר. גוטע בעלאהנונג. 40 אגוסטא עוו.

9657—1—24)

א הערצליכען דאנק.

ביי א ברית פון מר. פיינבערג 833 ווין וו. איז געזאמעלט געווארען פאר די למוד תורה יצחק יעקב ריינעס 200 יוק־יה עוו. $4.50. די תלמוד תורה ווינשט די מנדבים אין מאספים מזל, גליק און שמחה.

2327)

"אויף שמחות און אונטערה אקטונגען"

ביי א פארטי ביי מר. און מרס. שלאפסקי אין 132 ד'ארסי סטריט פון די ארבייטער פון די עקמי קלאוק קא. גע־זאמעלט געווארען $15.60. מרס. זשלאפ־סקי האט געבראכט די געלד צום טרעזשור נר מר. ה. וויינבערג, פרעזידענט פון "אי־דישען זשורנאל".

3448)

זונטאג אווענד איז געפייערט געווא־רען אין דער פרץ שולע דער דריי יעהרי־גער יובילעאום פונ'ם "פרויען פעראיין" ביי א שעהן געדעקטען און רייך סער־ווירטען טיש האט זיך דער עולם זעהר פריינדליך און גוט פערוויילט. אבער זיי האבען אויך ניט פערגעסען אין די ליי־דענדע פון יענער זייט ים וואס ליידען הונגער און נויט און אהן אפיעלם אין אהן וועלכע רעדעס איז געזאמעלט געווארען ביי דיעזען באנקעט $10.00 פאר די מלחמה קרבנות. עס זיינען דארט געווען מענשען וועלכע וויסען די גרויסע בע־דייטונג פון וועלכער עס איז סומע פאר די מלחמה קרבנות. מרס. לעווין פון דער פרץ שולע האט איבערגעגעבען דאס געלד צום קאנפערענץ.

9661—1—24)

געזאמעלט ביי א פארטי פון סעם קאן אין 56 אגוסטא עוו. $5.60 פאר די מלחמה קרבנות. מאטעל קאצמאן האט בעצאהלט $2.00 פאר איבערצעהלען דאס געלד.

3453)

אויפמערקזאם

אידען־וועלכע וואוינען אין אסינגטאן עוו. ארטהור סט. און אין דער גאנצער געגענד, זאלען וויסען דאס מר. הארא־ווין פון 297 מענינג עוו. האט צו פער־קויפען דעם "אידישען זשורנאל".

וועהר וויכטיג אלע זא־לען דאס וויסען

ווען עס מאכט זיך ביי אמענש א ברע־גען אויף דעם הארץ איז דאס א סך מאהל פון טרינקען שלעכטע טהעע, און דאס צו פערהיטען איז די בעסטע זאך צו קויפען

אוילבוים טהעע

וועלכע איז פאזיטיף די

בעסטע טהעע

וואס איהר קענט נאר בעקומען. די גוטס־קייט און ריינהייט און געשמאק פון

אוילבוים'ס טהעע

זאס קיין גלייבען, און עס וועט אייך ניט ברענגען דאס הארץ און וועט האלטען אייער מאגען אין ארדנונג. נאר הים אייך פיר נאך געמאכטע. זעהט אז דער נאמען אוילבוים זאל זיין אויף יעדען פעקעדזש אין אלע קארנערס.

צו בעקומען אין אלע אנשטענדיגע אידישע גראסעריס. קאנטרי ארדערס ווערען פינקטליך אטענדעט.

OELBAUM TEA Co.
15 Grange Ave. Toronto Ont
Phone College 3919

דייאמאנדס
$1 $2 $3
וועכענטליך

איהר האט יעצט די געלעגענהייט צו האבען דעם פיינסטען דייאמאנד אדער אנ־דערע דזשועלרי דורך דאס קרעדיט סיס־טעם פון דזשייקאב בראדערס דייאמאנדס ווי עס מיין בעוואוסט ווערט אלע מאל פייע־רער און עס איז אן אייבינסייט.

מיר געטרויען יעדען עהרליכען מענשען זא דאס איהר האט די געלעגענהייט צו קויפען ביי אונז דייאמאנדס מיט די לייכטעסטע אבצאהלונגען.

ספעשעל דיסקאונט 10 פראצענט פאר קעש.

דזשייקאב בראדערס 15 יאנג סט. ארקייד.

ארבייטער פערלאנגט

באיעס און מענער פערלאנגט דעליווערען מעסעדזשעס פאר די גרייט נארטה וועסטערען טעלעגראף קאמפאניע קענט איהר פערדיענען פון 40 ביז 50 דאלאר א מאנאט און מעהר. פרעגט פאר מענעדזשער סקאט אין וועלינגטאן סט. פאטראנייזער פון די מאווינג פיקטשור טהעאטערס.

9627—1—28)

פערלאנגט עקספיריענס אפרייטערס און פינישערס ביי קלאוקס און סוטס, סטע די ארבייט. פרעגען קווין קלאוק קא. 374½ יאנג סטריט.

9656—1—24)

פערלאנגט סקוירט אפרייטערס מע־נער אדער פרויען. אויך פרעסער און פי־נישער. פרעגען נעשאן סקורט קא. לימי־טעד. 6 וועלינגטאן וועסט.

9665—1—26)

פערלאנגט אידדיש בייסטערס. אויך אייבער פרעסערס ביי מענס קאוטס. פרע־גען קורין רענדעל אין דזשאנסאן סימקא און וועלינגטאן סט.

9663—1—26)

פערלאנגט א רום ניט באורד אין איין אנשטענדיגער פאמיליע ביי א יונגען מאן. שרייבען "זשורנאל" באקס 223.

9664)

פערלאנגט פוירסט קלעס פאקעט מייד־ערס און אונטער בייסטערס. נאכפרעגען די דאיעל האלסייל טיילערס 569 קווין סטריט וועסט ערשטער פלאר.

9665—1—26)

מיידלאך פערלאנגט צו נייהען דאלאר דרעסעס. אויך איין עקספיריענסד האנד צו מאכען סעמפעלס. אנטעריא טאי קא. ליבייטעד 7 נעלסאן סט.

9666—1—26)

פערלאנגט סקוירט אריטארס, פי־נישערס באני סקוירטס און אויך באטען נייהערס. נאכפרעגען מילער ענד בערגער 132 ריטשמאנד סט. וועסט.

9667)

פערלאנגט א פארטנער צו א קאסטום פענטס שאפ. זיך נאכפרעגען ווענען אלעס נויטיגעס אין 103 וויליאם סטריט מר. אלטמאן.

9633—28—1

פערלאנגט פינישערס צו נייע פענטס אויף מיידלאך פאר מאשינען און בושלען. נאכפרעגען 18 באלדווין סטריט

9634—24—1

פערלאנגט עקספיריענסד אפרייטארס צו קלאקס און סוטס און פינישערס און באטאן נייערס.

נאכפרעגען פאסלאנדס און סאנס 296 ריטשמאנד סט. וועסט.

9614—1—24

פרלאנגט עקספיריענס אפרייטארינס (פרויען) ביי וויסע קאוטס. סטעדי אר־בייט, גוט בעצאהלט. פרעגען מילער און קא. 251 מיטשעל סט. נארטה קארלטאן סטריט.

9610—1—25)

פערלאנגט עקספיריענס פינישערס ביי קלאוקס, גוטע פרייזעס. פרעגען פרינסעס מענופעקטשורינג קא. דארלינג בילדינג.

9637—1—25)

פערלאנגט עקספיריענס פינישערס ביי ליידיס קאוטס און סוטס, בעסטע פרייזעס. עקספיריענס באטאן נייערס. פרעגען דזש. ה. ווינטערס און קא. קינג און ספעדיינא עוו.

9639—1—28)

פערלאנגט פוירסט קלעס פינישערס ביי מענער קאוטס, נאכפרעגען ראיעל האל סייל טיילארס 569 קווין סט. ערשטען פלאר.

9648—1—25)

פארלארען איין פרויס וואטש און טשען דער וואס האט דאס געפונען זאל עס ברענגען אין 281 אגוסטא עוו. און קריגען גוט בעצאהלט דזשייקאב

9578—1—24

פריינדע ברענגט אייערע שיך צו פיקסען. איך גאראנטי פאר די שטארק־סטע לעדער און מאך אזיך נייע שיך ביי־האנט, 55 קווין סט. וועסט.

9660—1—30)

צו פערדינגען

צו פערדינגען א סטאר מיט 4 שעהנע רומס זעהר ביליג רענט, גוט פיר אלערליי ביזנעס 633½ קווין סט. וועסט. פרעגען ביי לואיס בינדער 633 קווין סט. וועסט.

9643—1—25)

צו פערדינגען א פלעט מיט 3 רומס מיט אלע קאנוויניענס גלייך אריין צו מר־פען 11 פיבי סטריט.

9650—1—28)

דעכער צו פערריכטען אלערליי. פרעגען יוסף מאנהיים 80 באלדווין סטריט. טעלעפאן קאלעדזש 7218

94553—2—17

אין דעם נאמען פון קאנגרעגיישאן שרי צדק דריקען מיר אויס א דאנק צו מרס. מרים עטלין פאר איהר שווערע אר־בייט וועלכע זי האט ארויס נעהאלפען מיט $75.00 צו מאכען א נדר אויף דעם בת עולם, מיר ווינשען איהר אין דעם זכות זאל איהר מאן רב דוד האבען אי רפואה שלמה.

ס. אלספעקטאר פראפ.

פון דעם

טשיקאגא יוניאן ארקעסטער

נעהמט צו אייערע שמחות, בעלער, תנאים, התונות און פארטיס. די שעהנסטע אידי־שע מוזיק אויף אידישע חתונות.

צופריעדענהייט גאראנטירט

266 סימקא סטריט.

געדענקט דעם אדרעס.

דר. פריינק פ. מעקינטייער

דענטיסט

האט געמופט סאוטה־וועסט קארנער סט. פעטריק און מעקקאל סטריט, אי־בער די דאמיניאן באנק.

ארייננאנג פון סיינט פעטריק סטריט

TERDIMAN'S

כשר וואורשט פעקטארי

איהר בעקומט ביי אונז אימער די נעשמאקסטע, פרישעסטע און בעסטע סאסעדזשעס. ווארשע. פאסטראמא. פא־לאמא. וואורשט. צונגען און אלע סארט פליישען און פיש.

פערלאנגט איבעראל טערדימאן'ס כשר פאסטראמי מיט'ן רומענער ליבעל.

266 פארלאמענט סטריט

טעלעפאן מיין 908

ארדערס דעליווערט איבעראל.

שיקט געלד

— דורך —

מר. הערי וויינבערג

פרעזידענט פון "אידישען זשורנאל".

צו אייערע קרובים אין יוראפ

ראיעלע, אנשטענדיגע און פריינדליכע בע־האנדלונג איזמיין מאטא

איך שיק געלד נאך אלע טהיילען פון דער וועלט

און אויב דאס געלד ערגייכט נים דאס פלאץ בעקומט איהר די גאנצע פולע סומע געלד. איך מאך קיינע חשבונות אום אייך זאל גאר ניט בלייבען!

שיקט געלד פון פלאץ ווי אלע שיקען

קאנטרי אידען קענען אויך געלד שיקען דורך מר. וויינבערג. — די געלד ווי צוגעשיקט ווערען דורך א מאני ארדער און די אדרעס געשריבען אין רוסיש.

אפפיס:

251־253 קווין סטריט וועסט

טעלעפאן אדעלייד 2967

פאטראנייזט די איינציגע אידישע ווינדא קלינינג קאמפאני

מיר אטענדען צו אלערהאנד הויז, פעקטארי, אפיסעס און סמאר קלינינג. בעסטע ארבייט צו די ביליגסטע פרייזען. מיר מאכען קאנ־טראקטען מא־נאטליך אונד יעהרליך. 10 טע־ראלי סטריט. טע־לעפאן אדעלייד 8087.

ביינאכט און זו־נטאג טעלעפא־נירט קאלעדזש 4319

NEW YORK WINDOW CLEANING COMPANY. - 10 TERAULEY ST

קאנטאר וולאדאווסקי.

רופט מיך און איבערצייגט אייך קאנטארי ליים קענען מיך אויך אנגאזשי־ען פאר שמחות. מיין וואהנונג איז 63 בראנזוויק עוועניו, אין איין מאן טעמער ייו 1076 קאלעדזש.

פיר ארימע אומזיסט.

חזן מנאוויץ
מוהל ומסדר קדושין

אלע זיינען שוין איבערצייגט אז ער איז א פינסטלער א מוהל, און מסדר קדושין.

רופט איהם און איבערצייגט זיך

אדרעס 233 בעווערלי סט. טעלעפאן קאלעדזש 2033.

מעפרייט דום סיסטעם

די וויליאמס

קארטיידזש און סטארידזש קא.

טעלעפאן קאלעדזש 252

דזשענעראל קארטיידזש אינדזשענטס 368 ספעדיינא עוו. טאראנטא, אנט.

באגאזש, פיאנאס און אלע פארטען פארניטשור גענומען און געסטארד.

גוטע זאכען נצאהלט און נעשיפט ביי עקספערטען.

ווערהייזער: 551 קווין סטריט וועסט צונג עלעקטע וועגען. טעלעפאן פרונט.

[illegible]

אלע זיינען איבערצייגט אז דער איינציגער איז

חזן קאפלאן

וועלכער דארף פאטראנייזט ווערען פון יעדען אידען. ווער עס פאטראנייזט חזן קאפלאן דער טהוט זיין מענשליכע פליכט. זייט וויסען דאס קיין אנדערער האט זא פיעל גוטעס אויפגעטהאן פאר די אידען אין טאראנטא די לעצטע 11 יאהר ווי דער בעוואוסטער רעוו. מ. קאפלאן פון 166 דזשאהן סטריט.

טעלעפאן אדעלייד 1545. אפיס טעלע־פאן אדעלייד 239.

מוהל ומסדר קדושין.

כשרות דירעקטארי

פון די דריי פעראייניגטע רבנים.
דיעזער פלאץ איז אפען פאר יעדען

הענדלער פון כשרות פאר זעהר א ביליגען פרייז צו מאכען בעקאנט זיינע ביזנעס אין שטאדט.

אויב ער האט געשלאסען זיינע אבמאכונגען מיט די דריי פעראייניגטע רבנים וועלכע זוכען אכטונג צו געבען אז די הפקרות זאל ניט איינגעווארצעלט ווערען צו ווייט, דאן זאל ער זיך מעלדען אין אפיס פון זשורנאל.

פאלגענדע האבען זיך געמעלדעט ביז יעצט:

בוטשערס	
בארענשטיין וויינראוטס 80 עליזאבעט סטריט	מ. ראזענבערג 47 אגוסטא עוועניו
בארענשטיין וויינראוטס 134 עליזאבעט סטריט	אברהם דזשעקסאן 215 פארלאמענט סטריט
	מענדעל איטען 811 קווין איסט

די דוכאבארען פראגע אין קענעדע

ווען ניט די מלחמה וואלט נאך די פראגע ניט געוועזען אזוי ברענענד

צוליעב דער ניט נארמאלער לאגע וואס די מלחמה האט ארויסגערופען איבער דער גאנצער וועלט זיינען די פערשיעדענע רעגיערונגען געצוואונגען געווארען צו פערענטפערען אזעלכע פראגען וועלכע זיינען ביז פאר דער מלחמה בעטראכט געווארען ענטוועדער פאר ניט וויכטיג גענוג אדער עס איז געווען אירגענד וועלכער ענטפער גענוג געווען, ווארום אזוי לאנג ווי די אבזיכטען פון די רעגיערונגען זיינען ניט געווען צום שלעכטען און יעדעס לאנד האט געזוכט איינצוארדנען איהרע בעדינגונגען אויף'ן בעסטען אופן פאר איהר בעפעלקערונג האט ממילא ניט געקענט ארויסקומען קיין סכסוכים.

די מלחמה אבער, האט די לאגע א סך געענדערט און אויך דא אין אונזער יונגער קענעדע וואו די פיהרונגען פונ'ם לאנד און די פערשיעדענע אינסטיטוציעס האבען נאך ניט קיין הונדערטער יאהריגע היסטאריעס הינטער זיך, קומט אויס דער רעגיערונג צו שטעהן פנים אל פנים מיט פראבלעמען וועלכע נויטיגען זיך אין א פארזיכטיגער און איבערלעגטער לעזונג, און אויך וועלכע עס איז אין א סך פעלע זעהר שווער און ריזיקאליש צו נעהמען אירגענד וועלכע שריטע.

אין איינער פון אזעלכע שווערע לאגעס איז די קענעדער רעגיערונג אריינגעפאלען ערשט מיט איניגע חדשים צוריק ווען פעטער ווערעגין, דער פארשטעהער פון די היגע דוכאבארען, האט אנאנסירט דאס ער האט צונויפגעקליבען צוויי מיליאן דאלאר פון זיינע קאמוניסטען און ער געהט איצט אבקויפען גרויסע שטרעקעס לאנד אין אלבערטא וואו ער דענקט צו גרינדען נייע קאלאניעס פאר זיינע נאכפאלגער, די דוכאבארען.

די צרה אין וועלכער די קענעדער רעגיערונג האט זיך אנגעשטויסען בעשטעהט אין פאלגענדעס:

ווי בעוואוסט זיינען די דוכאבארען א מין רוסישע רעליגיעזע סעקטע וועמעס פיהרונגען געהען אין א סך פעלע להיפוך די ציוויליזירטע איינריכטונגען וואס די מאדערנע צייט האט איינגעפיהרט.

דער פאנאטיזם איז ביי זיי מורא'דיג שטארק און קיין זאך אין דער וועלט קען ניט בעוועגען אבצוטרעטען אויף דאס מינדעסטע פון זייערע אנגענומענע גלויבענס און טראדיציעס. אין ביישפיעל ווי שטארק און מיט וואס פאר א פאנאטישער איבערגעבענהייט די דוכאבארען זיינען בערייט צו פערטהיידיגען זייער גלויבען בעווייזט דער פאלגענדער פאקט וועלכער האט פאסירט מיט איניגע יאהר צוריק:

איינער פון זייערע הויפט גלויבענס איז דער אנגענומענער פרינציפ „דאס מענשען מוזען מאכען א לעבען פון ערד ארבייט, און אז די ארבייט דארף אנגעפיהרט ווערען אויף א קאמוניסטישען אופן."

די דאזיגע דוכאבארען, קומענדיג אלס רוסישע אונטערטהאנען, האבען גענומען שטרעקעס לאנד (האמסטעדס) פון דער קענעדער רעגיערונג און האבען אנגעפאנגען בעארבייטען און בעפרובפערען דאס לאנד אויף א קאמוניסטישען שטייגער.

די קענעדער רעגיערונג האט אבער א געזעץ, דאס אזעלכע „האמסטעדס" ווערען בלויז אוועקגעגעבען צו אינדיווידואומען, און וועלכע מוזען פערוואלטעט ווערען פון די איינצעלנע מענשען, און ניט פון קיין קאמוניסטען. א צווייטער סכסוך איז געווען דאס וואס די דאזיגע דוכאבארען האבען זיך ענטזאגט צו ווערען בירגער פון קענעדע, דערפאר ווייל דאס איז אויך געגען זייער רעליגיע צו ווערען דער אונטערטהאן פון א מלך בשר ודם; זיי האבען געטענה'ט דאס מענשען דארפען זיין וועלט בירגער, און בלויז זיין אונטערטהעניג צום אלמעכטיגען בורא.

די קענעדער רעגיערונג איז דאן געוועזען געצוואונגען צוריק צונעהמען דאס גאנצע לאנד פון די דוכאבארען, און כאטש זיי האבען שוין געהאט אזוי פיעל ארבייט אריינגעלעגט אין יענער געגענד, האט זיי אבער דאס ניט געשטערט אבצוגעבען דאס לאנד צוריק צו דער רעגיערונג און האבען ניט געוואלט ברעכען זייער רעליגיעזען פרינציפ.

פעטער ווערעגין, וועלכער האט זיך ארויסגעוויעזען צו זיין באמת א פעהיגער מענש, האט דאן צונויפגעזאמעלט א סומע פון $646,000 פון זיינע אייגענע נאכפאלגער און האט אבגעקויפט א שטרעקע פון 14,400 אקער לאנד אין ברי־טיש קאלומביא, וואו זיינע נאכפאלגער האבען זיך בעזעצט, און אנגעפאנגען פיהרען זייער לעבען אויף דעם אייגענעם שטייגער ווי זיי האבען אליין געוואלט, מיינענדיג אז אזוי לאנג ווי זיי וואהנען אויף לאנד וועלכעס איז געקויפט געווארען פאר אייגען געלד זיינען זיי שוין פטור פון אלע התחייבות'ן צום לאנד.

מיט דער צייט אבער ווען זייער צאהל האט זיך גענומען פערמעהרען, און זייערע מאדנע אויפפיהרונגען האבען צוגעצויגען די אויפמערקזאמקייט פון די ארומיגע פארמערס, האט די קענעדער רעגיערונג גענומען פאדערען פון דער דאזיגער סעקטע צו שיקען זייערע קינדער אין די פאלקס שוהלען, און אויך אז זיי זאלען רעדזשיסטרירען זייערע חתונות, געבורטען און שטערבע פעלע, א זאך וואס זיי האבען בעטראכט פאר זעהר א גרויסער חוצפה פון דער קענעדער רעגיערונג און א גרויסען אונגליק פאר זייער רעליגיע.

נאך ביז היינט צו טאג איז דער קענעדער רעגיערונג ניט געלונגען אויסצופיהרען דאס אלע דוכאבארען זאלען שיקען זייערע קינדער אין די פאלקס שוהלען, און ערשט מיט איניגע חדשים צוריק האבען די פארמערס פון דעם געגענד קוטענע אנגענומען א רעזאלוציע אויפצופאדערען די רעגיערונג מיט מעהר שטרענגקייט צו צווינגען די דאזיגע דוכאבארען צו שיקען זייערע קינדער אין די שולען, ווארום נור אויף אזא אופן האפען זיי צו קענעדיזירען זייערע קינדער. פעטער ווערעגין דאגעגען, ווענדעט אן אלע זיינע מעגליכע מיטלען געגען אזעלכע אויסערליכע איינפלוס, ווארום אין איניגע פעלע וואו עס איז דער קענעדער רעגיערונג געלונגען צו האבען אביסעל איינפלוס אויף די דוכאבארען, האבען זיי זיך אבגעריסען פון דער קאמונע, און, ווערעגין, האט אין נאכצען פערלארען זיין אויבערהערשאפט.

אבער ווי שוין אויבען געזאגט, איז אין שלום צייטען געווען אלעס מעגליך, די רעגיערונג איז ניט געווען אזוי שטרענג צו זיי און האט געהאפט אז מיט דער צייט וועלען זיי דאך ווערען ציוויליזירטע מענשען און אז זיי וועלען ווערען גוטע קענעדער בירגער, איז אבער איצט אין דער צייט פון דער מלחמה, די לאגע געווארען אביסעל ערגער, און צוליעב פאלגענדען טעם:

אין אנפאנג ווען די דוכאבארען האבען אנגעהויבען איינוואנדערען, האבען זיי געקראגען אן הנחה פון דער קענעדער רעגיערונג „ניט צו זיין פערפליכטעט נאכצוקומען אירגענד וועלכע מיליטערישע פליכט צום לאנד, אפילו אין א נויט־פאל", ווארום דאס איז איינע פון די הויפט יסודות אויף וועלכע עס האלט זיך זייער גאנצער גלויבען. זיי האלטען געמליך פון יענעם מין „טאלסטאיאיזם" וועלכער לערענט אז מענשען דארפען אננעהמען א פאסיווע שטעלונג צו יעדער זאך, און איבערהויפט טאר קיין מענש ניט פראקטיצירען דאס געגענשטעלען זיך געגען די אומשטענדען, אדער ווי זיי רופען דאס אן „נאן־רעזיסטענץ", און איינער פון די הויפט „רעזיסטענץ" פערברעכענס איז ביי זיי פערדרעכענט דאס פיהרען מלחמה.

אין אנפאנג ווען זייער צאהל איז געווען קליין, און זייער איינפלוס אונבעדייטענד האט די רעגיערונג ניט גענומען אין אנבעטראכט זייער קוק אויף'ן לעבען. אבער איצט ווען זייער צאהל האלט זיך טעגליך אין פערמעהרען, זייער צאהל ווערט איצט גערעכענט אריבער צוועלף טויזענד בלויז אין די געגענדען פון סאסקאטשעוואן און בריטיש קאלאמביא, און דאס וואס פעטער ווערעגין האט אנאנסירט דאס ער איז בערייט אבצוקויפען א שטיק לאנד אין אלבערטא פאר דער סומע פון צוויי מיליאן דאלאר, און כאטש מאנכע פארמערס האבען זיך אפילו ענטזאגט צו פערקויפען זיי לאנד, אבער דער פרייז וואס זיי באטען אן איז א גאנץ גרויסער און די רעגיערונג איז זיכער אז סוף כל סוף וועט זיי געלינגען אריינצוקויפען א גרויסען טהייל פון אלבערטא, און אזוי וועלען זיי זיך האלטען אין פערשפרייטען אלץ מעהר אין די מערב פראווינצען און זייער אנפלוס וועט אויף אזא אופן ווערען אלץ שטארקער האט די רעגיערונג זיך איצט ארומגעקוקט אז לאזען דאס געהן ווי דאס איז געווען ביז איצט איז אונמעגליך ווארום טאקע אמת אז זיי זיינען רוסישע אונטערטהאנען אבער א סך פון זיי אויב זיי זיינען ניט קיין דייטשע אנהענגער זיינען זיי אבער אויסשליעסליך געגען אירגענד וועלכער מלחמה און האבען ניט ביינעשטייערט קיין איינציגען סאלדאט צו דער קענעדער ארמיי, און אין זעהר זעלטענע פעלע האבען מאנכע געפועלט ביי זיך צו העלפען מיט עטליכע סענט דעם רויטען קרייץ, און ווייטער האבען זיי נאך פאר דער מלחמה נאר גישט געטהאן אזא האלטונג האט פערשטעהט זיך ווידער ארויפגעבראכט די דוכאבארען פראגע אויף דער טאגעס ארדנונג, און עס איז מעגליך אז אין גיכען וועלען מיר הערען א קאך וועגען די דוכאבארען.

דר. ד. א. סיגעל
דענטיסט
קארנער סט. פעטריס סט. און ספע־דיינא עוו. אפים טעלאפאן קאלידזש 6073, הויז טעלעפאן קאלערוש 6937

דיסטריביושאן קאמיטע שיקט נאך געלד

ניו יארק.

אויף'ן לעצטען מיטינג פון דער דזשאינט דיסטריביושאן קאמיטע איז בעשטימט געווארען אוועקצושיקען נאך 150,000 דאלאר פאר די אידען אין ליטא און פוילען וואס געפינען זיך אונטער דייטשע הערשאפט. דאס געלד וועט געהן צו דער נייער קאמיטע אין בערלין צו וועלכער עס וועט אויך געשיקט ווערען נאך 35 טויזענד דאלאר פאר די עקסטרע הוצאות וואס זי וועט דארפען האבען צוליעב פסח. די קאמיטע פון 6 האט געקראגען פולמאכט צו בעווייליגען עהנליכע הוצאות פאר פסח אין די איבריגע לענדער לויט פראפארציאן.

די מאנאטליכע בעשטימונג פאר פאלעסטינא איז פערגרעסערט געווארען פון 30 טויזענד אויף 40 טויזענד דאלאר.

120 טויזענד דאלאר וועט גלייך אבגעשיקט ווערען פאר די נעקסטע דריי מאנאט ווייל אמבאסאדאר עלקוס האט געמעלדעט אז מיט א גרעסערע סומע אויף אמאל איז לייכטער און ביליגער צו קויפען שפייז.

20 טויזענד דאלאר עקסטרא ווערט געשיקט נאך פאלעסטינא צוליעב פסח. עס איז אויך בעוויליגט געווארען 2000 דאלאר א מאנאט פאר די נייטהען־שטראוס ביליגע קיך און 1000 דאלאר א מאנאט פאר די אידישע געזונדהייטס ביורא אין ירושלים.

פאר די אידישע שרייבער וועט געשיקט ווערען 2,500 דאלאר נאך ווארשא און אן עהנליכע סומע נאך ווילנא.

די ביורא וואס איז עטאבלירט געווארען אין וויען צו זאמלען סטאטיסטיקס וועגען דעם אידישען חורבן אין גאליציען וועט קריגען 8 טויזענד דאלאר אין דעם יאהר 1917.

די דזשאינט דיסטריביושאן קאמיטע האט ערהאלטען א בעריכט פון דער איזרא עליטישער אליאנץ אין וויען וועגען די לאגע פון די 4 הונדערט טויזענד אידישע פליכטלינגע אין גאליציע און בוקאווינא און וועגען די שטיצע וואס זיי קריגען. דער בעריכט דערצעהלט אויך וועגען די הילפס ארבייט אין יענעם טהייל פון פוילען וואס איז אין עסטרייכישע הענד. א פולער רעפארט וועגען דעם איז געדרוקט אין דער בולעטין פון דער דזשאינט דיסטריביושאן קאמיטע פון מאנאט יאנואר. די בולעטין ווערט געשיקט פריי. זיך צו ווענדען צו מר. אלבערט לוקאס 20 עקסטשעינדזש פלייס ניו יארק סיטי.

פערקופיין גאלד קעמפ
די לעצטע אינפארמאציעס קענט איהר קריגען ווען איהר וועט זיך סובסקרייבען פאר דעם פערקופיין העראלד.
סויטה פערקופיין, אנטעריא.
פרייז פאר קענעדע $1.50. פאראייניגטע שטאאטען $2.80 א יאהר.

דזש. מ. טשילדערהויז
סטאקס און באנדס
ספעציאליזירונג אין
MURRAY-MOGRIDGE
מארעי — מארידזש
10 1011-2, פי. אר. בילדינג, טאראנטא
טעלעפאן מיין 212

פערקופיין, סאבאלט
און ניו־יארק סעקיוריטיעס
וועכענטליכען בריעף וועגען מארקעט ווערט צוגעשיקט פריי אהן געלד, אויף פערלאנג
ROBERT E. KEMERER & CO.
108 Bay St.
(מעמבערס פון סטענדערט סטאק עקסטשיינדזש)
108 ביי סטריט — — טאראנטא

פאקטאר און שולמאן
באריסטערס סאליסיטארס נאטארים
רום 409 וועזלי בילדינג 299 קווין סטריט וועסט טאראנטא
טעלעפאן עדיליעד 3157

אברהם קאהען
באריסטער
נאטארי פאבליק
קאמישיאנער פיר נעמען אפידייוויטס
Office, Sun Life Building
60 VICTORIA STREET
Main 2684
Residence 7 Salem Ave. JUNCTION 1545

KARAVAN
TURKISH CIGARETTES
10 for 10¢
PLAIN, CORK & GOLD TIPS

מעקלאוד וויקבייסיקלס פירקעש
ר. דז. מעקלאוד
181 קינג סט. וו. פאן אד. 1582

שלום עליכם אבענד גלענצענד דורכגעפיהרט

די ביבליאטעק בעקומט פיעל נייע מיטגליעדער, רוהיגקייט און שטילקייט מאכט דעם אווענד ערפאלגרייכער

ניט קוקענדיג אויף דעם גרויסען שטורם ווינד צוזאמען מיט דעם שניי, וואס האבען געבושעוועט זונטאג א גאנצען טאג, און מיט מעהר קראפט ביי נאכט וועלכע האבען געמאכט אונמעגליך צו געהן אין גאס, יעדער איז זיכער געווען, אז דער שלום עליכם אווענד וועט זיין א דורכפאל, האבען זיך דאך מעהר ווי צוויי הונדערט פערזאן, פערזאמעלט זונטאג אווענד אין בראדוויי האל, בייצוואוינען דעם רייכען ליטעראריש אווענד וואס איז פארבריייטעט געווארען.

אין דער צייט וואס עס איז געווען אנאנסירט, האט דער פארזיצענדער א. דיינוויין, רעדאקטאר פונ'ם אידישען זשורנאל וועלכער איז אויך דער פארז. פון דער ביבליאטעק, און איז געגרינדעט געווארען, דורך זיין אינציאטיווע, ערעפענט דעם אווענד, ערקלעהרענדיג דער ביי, וואס די ביבליאטעק בעצוועקט, און איהר נויטווענדיגקייט אויף דער היגער אידישער גאס, קוקט מען זיך צו, אז ניט קוקענדיג פאר דעם שלעכטען וועטער, און דאך זענען געקומען אזוי פיעל פערזאנען, וועלכע בעגרייפען אז אום צו טהון ארבייט, דארף מען זיך פאר קיין זאך ניט אבשטעלען, מוז מען קריגען מוטה צו ארבייטען. ביז עס וועט א פאסיגער און אונפערגעסליכער מאנומענט אוועק געשטעלט ווערען דורות, נאך אונזער פערשטארבענעם שלום עליכם..

עס ווערט פארגעשטעלט אברהם סאלטין א שילער פון דער פרץ שול, וועלכער עקלאמירט „רבי עקיבא" פון א ליעסין.

מר. גארבין וועלכער איז גוט בעקאנט דורך זיין דעקלאמירען האט פארגעלעזען „גזלנים" פון שלום עליכם דורך וועלכע ער איז פיעל מאהל אפלאדירט געווארען.

מיס חנה נאסמאן, און רבקה קאהן ביידע שילערינס פון דער פרץ שול האבען דעקלאמירט, די ערשטע פונם אלטען פנקס פון יהואש, און די צווייטע די צוויי ברידער פון י. ל. פרץ ביידע שילערענס זענען גוט בעקאנט צום אידישען עולם דורך זייער דעקלאמירען אפט ביי פערשיעדענע אונטערנעהמונגען, דאס מאהל אבער האבען זיי נאך מעהר בעוויזען זייער טאלאנט צום דעקלאמירען, אז זיי זענען דורכגעדרונגען מיט דעם גייסט פונ'ם דיכטער, בשעת זיי שטעהן אויף דער ביהנע.

מיס ליליען ווייס, און יצחק דובינסקי ביידע שילער פונ'ם אלעמען בעקאנטען „זוסמאן קאפלאן" וועלכער האט שוין פיעלע מאהל בעצויבערט דעם אידישען עולם, מיט זיין שפיעלען ביי קאנצערטען, אין דער בעגלייטונג פון דעם פיאניסט, ע. מ. בלאנקערסיין, האבען געשפיעלט, דעם צווייטען טהייל פון באכ'ס דאבעל קאנצערטא, פאר וועלכען זיי האבען בעקומען לאנג דויערנדע אפלאדיסמענטען.

ב. נאטאנזאהן, פרינציפאל פון דער תלמוד תורה, איז פארגעשטעלט געווארען אלס רעדנער, און האט ערקלעהרט די אויפגאבען און ציעלען פון דער געגרינדעטער ביבליאטעק, אנצייגענדיג אז מיר אידען זענען דער עם הספר, און דער אמת'ן אבער, בעגנוגענען מיר זיך בלויז מיט א טעגליכער צייטונג, און וועלכער מיר לעזען בלויז דורך די גרויסע אותיות, טאראנטא האט געמוזט האבען אזא אינסטיטוציע, וואו אויסער א צייטונג, זאל מען אויך בעקומען דעם בוך וואס מען וויל, די פערשיעדענע קליינע ביבליאטעקען, וואס עקזיסטירען, אדער עקזיסטירען שוין ניט, האבען זיך ארויסגעצייגט ניט צו פרידענשטעלענד צום אידישען עולם, די שלום עליכם ביבליאטעק, וועלכע איז אן אונפארטייאישע אויף דער אידישער גאס, מוז דערום געשטיצט ווערען מיט א ברייטע האנד פון אלע טאראנטאר אידען.

אלס ענטפער אויף נאטאנזאהנס אפיעל, האבען זיך פיעלע נייע מיטגליעדער אנגעשלאסען, אין דער ביבליאטעק.

די ברידער יוסף און דוד שטיין האבען אויפגעפיהרט שלום עליכמ'ס „עצה" פארשטעלענדיג ווי א קליין שטעטילדיגער יונגערמאן, קומט פרעגען אן עצה שלום עליכמען, און קריכט איהם דער וויל אין לעבער אריין.

דער יונגערמאן האט געשפיעלט זעהר גוט, ניט קוקענדיג אויף די גרויסע מאנאלאגען וואס ער האט געהאט דורכצופיהרען, מיט זייער אמת'דיגען שלום עליכם טיפ, האבען זיי ארויסגערופען פיעל געלעכטער ביי די צוהערער, און זענען לאנג אפלאדירט געווארען.

מיס ליליען ווייס, האט דאן נאכא מאהל געשפיעלט „אווע מאריע" פון שוברט־ווילהעלמי.

די רוהיגקייט און שטילקייט, וואס האט געהערשט אין האל, דורך דער גאנצער צייט, ווען דער פראגראם איז דורכגעפיהרט געווארען, איז געווען א וואונדערליכע, דער עולם איז געזעסען געשפאנט די גאנצע צייט. א זאך וואס ווערט זעלטען געזעהען ביי אן אנדערען קאנצערט.

א דאנק פערדיענען די קאמיטע וואס האבען געארבייט טיכטיג די גאנצע צייט צו האלטען ארדנונג. ווי מיס עטעל ווינער, מיס שרה קעש, מר. שענדאלאף, מיט ...על, וואגנער, און דער יונגערער פון די ברידער שטיין, וועמענס נאמען מיר האבען ניט.

געלע גערעכטיגקייט

פון ווי. דאראשעוויטש

יאן קא זאן איז געווען פיער הונדערט און פופציג לבנות — ארום פיער און דרייסיג יאהר — אלט. די גרויסע אויגען גלעזער אויף זיין נאז האבען בעצייכענט די טיעפקייט פון זיין בילדונג, ווי אויך די שטארקייט פון זיין אינטעלעקט. עס איז נאך אזא געלע בעלייכטונג ניט געווען ווי די פון זיין ווייכע הויט: און עס איז נאך אזא גלאנציגע שווארצקייט ניט געווען ווי די פון זיין לאנגען צאפ.

יאן איז געווען פערליעבט אין דער לבנה געזיכט פון מיזואן, דיא שעהנהייט פון פעקין וועלכע ער האט נאך קיין מאל ניט געזעהען.

געהערט האט ער פון איהר מיט א טאג בעפאר. זיין מוטער, די עהרענווירדיגע איציאן האט פאר איהם געשילדערט די וואונדערבארע שעהנהייט פון דיעזער בליהענדער מיידעל. הופענדיג יאנגען צו איהר זייט האט זי איינגעוועגדיג דעם קאפ צו איהם געזאגט:

„האסטו געהערט מיין געלערנטער זוהן פון דער אונפערגלייכבארער מוזואן, די טאכטער פון דעם ווירדיגען טשין?

יאן האט פערמאכט זיינע אויגען אלס צייכען אז ער האט פון דיעזער מיידעל ניט געהערט, נאר ער וויל אז זי זאל איהם וועגען איהר דערצעהלען.

„היינט, האט די מוטער פארטגעזעצט, האט איהר פיעל געהערטע מוטער געבארען אין איין וואגע, מיט מיינע אייגענע אויגען האב איך געזעהען איהר וואונדערליכע שעהנהייט. איך פערזיכער דיר אז מוזיאן איז שעהנער ווי די שעהנהייט פון דער זילבערנער לבנה ביי ווען עס שיינען די ראזען הויבען אן צו וואקסען, גיין, זי איז שעהנער ווי איך אליין.

יאן האט געמאכט א בעוועגונג מיט זיין קאפ אזוי ווי צו זאגען, אז דיזעס איז אונמעגליך.

„יא, מיין זוהן, אפילו שעהנער ווי איך אליין" האט איציא פארטגעזעצט מיט אן ערנסטער שטימע. איך איהר ערציהונג איז געווען א מוסטערהאפטע. איהרע שעהנע פינגער זיינען נאך קיין מאל פון קיין ארבייט ניט בעשמוצט געווארען. זי קען אפילו די שלייפען פון איהר קלייד ניט צובינדען דערפאר זיינען א יהרע פינגער נעגעל אזוי לאנג אז זי קען איהר נאז בעריהרען האלטענדיג איהרע הענד פערלייגט אויף דער ברוסט. איהר הויט איז אזוי געל ווי דאס אויסזעהען פון א ציטראן, ווען די הערבסט בלעטער הייבען אן פאלען, און וועגען איהר יחוס וואלט פערנומען דריי גרויסע בויגען רייז פאפיער צו בעשרייבען דאס לעבען פון איהרע עלטער זיידעס. דאס א גרויסער חסם און געלעהרטער איז וואס איך האב דיר געוואלט דערצעהלען.'

די קומענדע נאכט איז יאן ניט געשלאפען. אין די טונקעלע שטונדען האט ער געהאלטען אין איין טראכטען פון די שעהנע מוזיאן. אויף דעם נעקסטען טאג האט ער פערפאסט א געדיכט און בעגריסענדיג זיין מוטער זעכצעהן מאהל האט ער פאר איהר פארגעלעזען דעם זעלען אויסגוס פון זיין ליעבע פיר מוזיאנס שעהנהייט. „מיין טינט" האט זיך עס געליינט „איז ניט שטארק גענוג מיין פען איז ניט פלינק גענוג. די קונסט פון ווערטער זיינען צו שוואך צו שילדערען איהר רייצענדע לבנה שעהנהייט, ווען די נעהט זיינען איהרע פיס צייכענס אזוי קליין ווי די פון א קאץ וואס אנטלויפט; איהרע שיך זיינען ניט גרויס גענוג אנצופילען אין זיי וואסער גענוג אנצוטרינקען

(פארטזעצונג אויף סייד 6.)

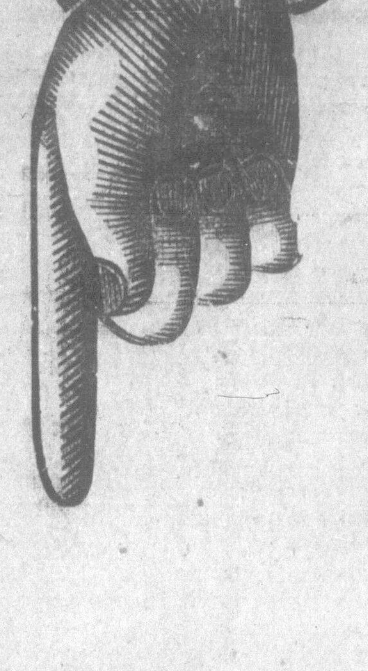

צוליעב דעם וואס אלע אראנזשמענטס האבען ניט געקענט פערענדיגט ווערען אין צייט, וועט דער קעמפיין פון דער

פעדערייישאן אף דזשואיש טשאריטיס

אנגעפיהרט ווערען אנהויבענדיג זונטאג דעם 18־טען פעברואר 1917

און ענדיגען פרייטאג דעם 23־טען

פעדערייישאן אף דזשואיש טשאריטיס אף טאראנטא

עדמאנד שייער־טשערמאן

אברהם קאהען־סעקרעטערי

THE DAILY HEBREW JOURNAL

H. WINBERG, Pres. & Gen. Mgr.
The Only Daily Jewish Newspaper in the Province of Ontario
PUBLISHED BY
— CANADIAN JEWISH PUBLISHING CO., LTD. —
251-253 Queen Street West   Telephone Adelaide 3967

SUBSCRIPTION RATES: $3.50 PER YEAR.
SINGLE COPY 1c.

Entered as Second Class Mail Matter at G.P.O. Toronto, Ontario January 22nd, 1913

אין דער פרעזידענט האט גערעדט

פרעזידענט ווילסאנס רעדע, וועלכע ער האט געהאלטען מאנטאג אין דעם סענאט פון די פעראייניגטע שטאאטען, האט אונטערגעשראכען א רייהע פון פאדערונגען, אהן וועלכע א שלום קען ניט זיין; אהן וועלכע פריעדען איז אוממעגליך, און איבערגעגעבען זיי אין קורצען זענען זיי:

א) אז דער פריעדען מוז זיין אהן א זיעג, דיקטירט פון גלייכע און ניט פון זיעגער.

ב) עס טארען ניט געמאכט ווערען קיינע אונטערשיעדען צווישען גרויסע און קליינע פעלקער.

ג) דער פריעדען מוז באזירט אין אויפ'ן פרינציפ אז די רעגירונגען זאלען ניט בעשליסען קיין זאך אהן דער צושטימונג פון די רעגירטע, און עס מוז אויפגעגעבען ווערען דער געדאנק, אז גרויסע פעלקער האבען א רעכט צו טהון מיט קלענערע וואס זיי ווילען.

ד) אז א פרייע אינאבהענגיגע פוילען מוז זיין דער רעזולטאט פון דיעזער מלחמה.

ה) אז אלע פעלקער פון איירא[פא] זאלען בעקומען פרייע ארויסגאנגס צו די ימים.

ו) דער פריעדען זאל אנערקענען אין דער טהעאריע און פראקטיק די פרייהייט פון די ימים.

ז) אז די יבשה און ים בעוואפנונגען זאלען בעגרענעצט ווערען, און עס זאל אויפהערען די בעוואפנונג פאר מיליטערישע "פריפערעדנעס".

ח) אז דער פריעדענס־אבמאך זאל אנערקענען א נייע און ברייטערע פארמע פון דער מאנראו דאקטרין, אז קיין נאציאן האט ניט קיין רעכט ארייפצוצווינגען זיינע רעגירונגס־פארמען אויף א צווייטען.

דאס זענען די פריעדענס פאדערונגען וועלכע דער פרעזידענט פון דער גרעסטער רעפובליק שטעלט ארויס, אלס בעדינגונג פאר'ן צוקונפטיגען פריעדען, און ווי עס איז צו זעהן גלייך ביים ערשטען אנבליק פון דיעזע פאדערונגען, זוכט פרעזידענט ווילסאן צו צופריעדען שטעלען אלע צדדים, אבוואהל דאדורך קומט ער אליין אין ווידערשפרוך, מיט דעם, וואס ער האט ביי אנדערע געלעגענהייטען בעהויפטעט.

ווען עס איז פארגעקומען די בעריהמטע "גערארענע "ליזיטאניא"— אפערע, האט דאן דער פרעזידענט פון די פעראייניגטע שטאאטען ארויסגעלאזען די בעריהמטע פראגע, אז מען דארף זיין צו שטאלץ אום צו שלאגען זיך, אבער ווען דער רעזולטאט האט אנגעהויבען זיין "פריפערעדנעס" אגיטאציע, איז אים ניט צו פערלירען א צווייטען טערמין, האט ווילסאן אויך דאס אויפגענומען, און געהאלפען אמעריקא צו דער בעוואפנונג, און יעצט איז איינע פון זיינע פאדערונגען מיליטערישע ענטוואפנונג, און דאס איז דאך נור איינס פון די פיעלע ווידערשפרעכונגען.

ווידערשפרעכונגען צו די פאדערונגען, ארויסגעשטעלט פון פרעזידענט ווילסאן, און צו דעם ווי אזוי די גרויסע רעפובליק פיהרט זיך אין דער ווירקליכקייט, קענען אנגעצייגט ווערען פיעלע אבער דאך איז טראץ דיעזע אלע חסרונות, דעם פרעזידענטס רעדע אינטערעסאנט, ווייל מעגליך וועט עטוואס דערפון אנגענומען ווערען אלס באזיס פאר דער צוקונפטיגער וועלט־פאליטיק, אבוואהל דאס וועלען צופריעדענשטעלען אלע צדדים, וועט פיעל שטערען אין דעם אז איירא[פא] זאל זיך צוהערען צו דעם.

אן אינטערעסאנטער דאקומענט, איז פרעזידענט ווילסאנס רעדע מיט דעם, וואס עס ווערט געזאגט אפען און דייטליך וואס די צוקונפט מוז זיין, אבוואהל דער פרעזידענט קומט דאן זיך זעלבסט אין ווידערשפרוך, אינטערעסאנט איז אבער דער דאקומענט פאר אונז ניט נאר פון אן אלגעמיינעם שטאנדפונקט, נאר אויך פון א אידישען.

די רעכטע פון די קליינע נאציאנען ווערען פיעלע מאהל אין דער רעדע דערמאהנט. פוילענס אונאבהענגיגקייט, די בעשטימונג וועגען עלזאס און לאטרינגען, וועגען דעם, אז קליינע פעלקער זאלען ניט אונטערדריקט ווערען פון די גרעסערע, און אונטער דעם לעצטען קען דאך אויך אריינגעהן די אייביגע אידען־פראגע.

אבער וואס פאר אן אונטערשיעד.

צו דער צייט וואס די פוילישע זעלבסטשטענדיגקייט ווערט בעטאנט פריי און אפען, ווערט די אנגעיעהטאגטע אידען־פראגע גאר ניט דערמאהנט, און מען קען איהר בלויז בעגרייפען פון צווישען די ווערטער, אז אויב רעכט ווערט געפאדערט פאר אלע קלענערע פעלקער איז עס שוין ממילא אויך וועגען אידען, שוין אבגערעדט פון דעם, וואס עס ווערט קיין ווארט ניט דערמאהנט וועגען א אידען־שטאאט, א זאך וואס אונאפיציעל ווערט גראדע וועגען דעם פיעל גערעדט.

געוויס איז די פוילישע פראגע פאר אמעריקא ניט וויכטיגער ווי די אידישע, און עטוואס מוז דאך זיין, וואס וועגען דער ערשטער ווערט גערעדט קלאהר, און וועגען דער צווייטער פערדונקעלט, און ווילען מיר נאכזוכען די סבה. דאן וועט ניט נעהמען לאנג אויסצוגעפינען אז די סבה ליעגט אין אונז זעלבסט, מעהר ווי אין אנדערע אויסערליכע בעדינגונגען.

נײַנציג פראצענט שטארבען פון הונגער

נײַנציג פראצענט פון דער אידישער בעפעלקערונג אין פוילען שטארבען פון הונגער, — דאס איז געוועזען דער אינהאלט פון א ספעציעלען שטאקהאלמער קייבעל, וועלכען מיר האבען נעכטען פערעפענטליכט.

די גאנצע אידישע בעפעלקערונג שטארבט בוכשטעבליך אויס פון הונגער דאס איז דער טאן, וועלכע רייסט זיך דורך צו אונז איבער ימים.

דארפען מיר נאך עטוואס צוגעבען צו דעם — דערצעהלט דען ניט דער קייבעל דעם גאנצען שרעק?

וואס וועלען די טאראנטאר אידען אויף דעם דיעזען זונטאג ענטפערען?

א בלסטעל געשיכטע צו דער יודען־פראגע אין פוילען אין פאניאטאווסקי'ס צייטען

בעארבייט פון ע. נ. פ.

ביז פאניאטאווסקי'ס*) צייטען איז אין פוילען קיינעם אויף דיא געדאנקען ניט געקומען דעם אידענס אינערליכען שטאנד צו בעטראכטען. עס איז אפילו געוועזען פיעל מלכים אין פוילען, וועלכע זיינען פאר אידען זעהר גוט געוועזען און זיי געוויסע פריווילעגיען געגעבען, די אלע האבען אבער אידען נור פאר פרעמדע געהאלטען, דעריבער איז פאר זיי גענוג געוועזען ניט צו לאזען אידען קיין עילה טאן, אבער זיי צו רעפארמירען איז קיינעם נישט איינגעפאלען, דער אדעל (דיא שלאכטעם) האבען אידען בעדארפט אין לאנד צו האבען, ווייל אהן אידען האט קיינער אין לאנד ניט געהאט דעם האנדעל צו פיהרען, דען נור אידען זיינען געוועזען אין פוילען סוחרים, אבער רעפארמען פאר אידען האבען פאר דעם אדעל ניט געטויגט. דיא בירגער און דיא מיעשטשאנעס (שטאדט־לייט) האבען קיין דעה ניט געקענט זאגען, דיא גייסטליכע האבען זיך אפילו יא אינטערעסירט מיט אידען אבער ניט זייער טובה געמיינט; זייער גאנצער רצון איז געוועזען אז אידען זאלען בלייבען אין פוילען, נור דארט צרות ליידען. "כדי דאס פאלק וועלכעס גלויבט זאל האבען אייביג פאר דיא אויגען א לעבעדיג ביישפיעל, וויא גאט שטראפט דיא וועלכע גלויבען ניט".

ערשט ווען פוילען איז צוטהיילט געווארען, (דיא ערשטע חלוקה איז געשעהן אין יאהר 1773,) האבען דיא פאליאקען אנגעהויבען ערנסט צו קלערען אלעס אין זייער לאנד צו פערבעסערען. דאמאלס האבען זיי ערשט וויא דיא אויגען געעפענט און דערזעהן אז אידען אין פוילען איז אן אכטעל טהייל פון אנדערע איינוואוינער, און זיי האבען אנגעהויבען צו טראכטען וויא אזוי פון אידען ניצליכע מענשען צו מאכען. זיי מאראליש צום לאנד צו ביגדען, אסימילירען זיי מיט'ן איבריגען פאלק, אז זיי זאלען גלייך מיט אלע דעם לאנד גוטעס ברענגען.

דער ערשטער וואס האט בכלל געוואלט פוילען רעפארמירען און מיט דער יודען־פראגע זיך אויך בעשעפטיגען, איז געוועזען דער קאנצלער זאמויסלאווסקי, ער האט פארגעשלאגען ארויסצוגעבען געזעץ: אז אידען זאלען מעגען וואוינען וואו זיי ווילען, אין דערפער און אין שטעדט, אבער נור אין בעזונדערע גאסען, ניט צוזאמען מיט קריסטען; חתונה האבען זאלען מעגען נור די אידען וועלכע האבען א מיטעל זייערע פאמיליעס אויסצוהאלטען און קענען דעם לאנד גוטעס ברענגען, יעדער איד זאל מיזען אויפווייזען: אויב ער איז א סוחר — אז ער פערמאגט טויזענד גילדען; אז ער איז אן ארענדאר; אז ער קען א מלאכה, אדער ער בעשעפטיגט זיך מיט ערד־ארבייט. און ווייל דאמאלס האט קיין איד ניט געטארט האבען קיין אייגען פעלד דעריבער האבען אידען נור געקענט דינגען פעלדער, אדער פערוואקסענע ערד ריינ[יגען] און זי בעארבייטען. אלע זעקס יאהר זאל זיין א רעוויזיע, און יעדער איד וואס וועט איבערצייגען אז ער האט א פאך צום לעבען, זאל בעקומען א לעגיטימאציא (צייגניס), אהן וועלכער ער זאל זיך ניט טארען פון ארט ריהרען, ארויסטרייבען פון לאנד זאל מען יעדען איד וואס וועט ניט קענען אויפווייזען אז ער האט א מיטעל צום לעבען, מעהר ווי א יאהר זאל ער ניט טארען אין לאנד בלייבען; אויב ער וועט אבער אין יאהר ניט ארויס פון לאנד זאל מען איהם צו פובליטשנע ארבייט גויטהען. קיין איד זאל ביי דער רעגיערונג קיין אמט ניט בעקומען, ער זאל אויך ניט טארען קיין גיטער דינגען, אויך ניט מאכען קיין געשעפט דורך וועלכען ער וועט האבען צו שאפען איבער קריסטען. קיין קריסטליכע דיענסטען זאלען אידען אויך ניט טארען האלטען.

מען זאל אידען ניט פערוועהרען זייער רעליגיאן צו האלטען, און מען זאל זיי ניט שטערען זייער גאט צו דיענען, אהן דיא עלטערנס דעה זאל מען קיין קליינע קינדער ניט טויפען. א געטויפטער זאל זיך ניט טארען מיט קיין איד זעהן, נור ווען א קריסט וועט דערביי שטעהן.

אין צייט פון פיער יעהריגען סיים (דער פיער יעהריגער סיים איז געזעסען פון 1788 ביז 1792) איז זעהר פיעל וועגען אידען געשריעבען געווארען און חוץ ספעציאלישע בראשורען, האבען כמעט אלע שרייבער אריינגעמישט דיא יודענפראגע אין אלע זייערע ארטיקלען, און יעדער האט זיך בעמיהט אויפ'ן סיים צו ווירקען.

פון אלע בראשורען וואס זיינען דאמאלס געדרוקט געווארען וועגען אידען, צייכענט זיך אויס איינע, וועלכע האט ערשיינט אין יאהר 1789, פון דעם פינסקער רעפוטאט צום סיים מאטעאוש טאפא[ר]א בוטרימאוויטש: "א מיטעל וויא צו רעפארמירען דיא אידען אין פוילען".

דיא בראשורע האט א היסטארישען ווערטה, דען פון איהר ווערט מען געוואהר וויא דעם אידענס שטאנד אין פוילען האט דאמאלס אויסגעזעהן, זיא האט געדיענט אלס גרונד צו אלע פראיעקטען וועגען אידען אויפ'ן פיער־יעהריגען סיים, אויך צום קעניג'ס פראיעקט, פון וועלכען מיר וועלען שרייבען שפעטער, דעריבער וועלען מיר זיך ערלויבען איבער דער בראשורע א ביסעל מעהר צו רעדען.

בוטרימאוויטש שטעלט פאר דיא פוילישע אידענס שטאנד אין רעליגיאן, געזעץ און ערציהונג.

צום ערשטען בעדויערט ער, וואס מען האט ביז דאמאלס גאר ניט געטהאן אידען צו רעפארמירען, כאטש זיי זיינען אן אכטעל טהייל פון פוילענ'ס בעפעלקערונג און אויסער דעם קומט נאך טויזענדער צו פון רוסלאנד און עסטרייך, ער האפט, אז אויב מען וועט זיך נעהמען זייערע פעהלער צו פערבעסערען, און מען וועט אויסזוכען דיא קוואלען פון וואנען די פעהלערען שטאמען, וועלען דיזעלבע אידען וואס האבען ביז דאמאלס נור שאדען דעם לאנד געבראכט — נוצליכע בעלי־בתים ווערען און דאס לאנד וועט מיט זיי גליקליך זיין.

— דערנאך שרייבט ער:

"א מענש ווערט געבוירען ניט שלעכט, ניט גוט, ניט קלוג, ניט נאריש, ער קומט אויף דער וועלט מיט פעהיגקייטען צו זיין שלעכט, גוט, קלוג, אדער א נאר, אלעס ווענדעט זיך אן דיא מקרים וואס טרעפען איהם ביים לעבען".

נאך דער קליינער הקדמה, זוכט ער דיא סבות וואס פערדערבען דעם אידענס כאראקטער. ,,אין דער אידישער רעליגיאן— זאגט ער — קען מען קיין שעדליכעס זיך ניט געפינען". דיא סבות געפינט ער אין דיא געזעצע פון פוילען, נאך וועלכע אידען זיינען אימער נור פאר פרעמדע גערעכנט געווארען, זיי האבען ניט בעלאנגט צו איינע פון דיא דריי קלאסען (אדעל־לייט, מיעשטשאנעס און בויערען) אויף וועלכע דאס פוילישע בעפעלקערונג איז צוטהיילט געווארען. ציגזען האבען זיי געצאהלט דאפעלט וויא אנדערע, אדער נאר אזעלכע וואס אנדערע האבען גארניט געצאהלט: עולות האט יעדער געקענט אידען טהאן וויפיעל ער האט נור געוואלט, דען קיינער איז איבער זיי ניט בעשטראפט געווארען, מען האט זיי געדריקט און געקוועלט, נור דעריבער ווייל זיי האלטען זייער רעליגיאן.

"דאס אלעס האט מען געטהאן. — שרייבט בוטרימאוויטש — און מען האט נאך געוואלט אז דער איד זאל בכבוד האלטען די קריסטען מיט וועלכע ער איז געצוואונגען און זאל קושען דיא הענד וועלכע בינדען איהם. מען האט געוואלט אז ער דיענסט זאל איהם ניט געהערען: אז ער זאל טריי זיין דעם, וואס טהוט איהם שטענדיג אן גרויסע צרות".

"דיא געזעצע — זאגט ער ווייטער — האבען אידען געמאכט פאר א פוילען, אן אונעהרליכען און א שווינדלער.

"פאר וואס וואוינט קיין איד אין דארף ניט? פאר וואס בעארבייטעט ער ניט קיין ערד? פאר וואס שטופט ער זיך אין דיא ענגע שטעדטלאך? פאר וואס וויל ער ליעבער אין ארעמקייט און אין נויטה לעבען וויא ארבייטען? אזעלכע קשיות פרעגט מען אפט אויף אידען.

"ערד־ארבייט איז טאקע דער ערעלסטער פאך, דאס פערדיענסט פון דער ערד איז אויך זיכער און ניט ווייניג. לאזען מיר אבער ניט פערגעסען אז מיר לעבען אין פוילען. לאמיר נור א בליק טהאן אויף א בויער דער וואס קליידעט און שפייזט אונז איז ער דען ניט א בילד פון נויטה און ארעמקייט? מיר הייסען די ערד־ארבייטער "ערלע", אבער דער וואס בעשעפטיגט זיך מיט איהר האט ביי אונז עפעס א ווערטה? דער בויער אין פוילען איז אן עבד כנעני ביים ערעלמאן; ווען דער איד וואלט זיך בעזעצט אין דארף וואלט ער זיך נאך פערערגערט: פריהער האט ער ניט געארבייט און איז געוועזען ארעם, אין דארף וואלט ער שווער געארבייט, א קנעכט געוועזען ביים ערעלמאן און אויך דעם דלות געהאט אז מען וויל איינעם א חשק מאכען צו עפעס, מוז מען איהם ווייזען דאס פערדיענסט וואס ער וועט באלד דערפון האבען. אונזערע געזעצע פערוועהרען דעם איד אייגענע פעלדער צו האבען און ווי אזוי קען ער בעארבייטען ערד? נור ווען ער וועט ווערען א בויער און וועט ארבייטען פאר אן אנדערען, ניט פאר זיך — דיא נארישקייט וועט א איד אודאי קיין מאהל ניט טהאן.

"דאס איז דיא סבה — שרייבט ווייטער בוטרימאוויטש — וואס אלע אידען האבען זיך גענומען צו מלאכות, צום האנדעל און וואס אלע וואוינען אין דיא שטעדט, אבער ניט אין אלע שטעדט האט מען זיי אריינגעלאזען, דען דיא איינוואוינער פון פיעל שטעדט האבען געבעטען בערשיעדענע קעניגען, זיי צו געבען פריווילעגיען, אז אין זייערע שטאדט זאלען קיין אידען ניט טארען וואוינען, און דיא שטאדט וואו אידען מעגען שוין יא וואוינען ערלויבט מען זיי נור פרוזקינעם (אויפקויפער) צו זיין. מען לאזט זיי ניט אויספיינערען זיך אין מלאכות און אין קונסט־ארבייט, דיא מאגיסטראטען און צעכען זיינען פאר זיי פערמאכט, דער איד דארף אבער אויך צו לעבען, וואס האט ער געקענט טהאן? איז ער געווארען א בעטריגער א שווינדלער, דאס איינע לעבענס־מיטעל האבען מיר איהם איבערגעלאזט, און מיר הייסען איהם נאך אז ער זאל אונז מיט גוטס דערפאר בעלוינען!

"שלעכט זיינען געוועזען אונזערע געזעץ וועגען אידען, שלעכט וואס זיי האבען ניט געהערט צו קיין איינע פון דיא דריי קלאסען אין לאנד, שלעכט וואס מיר האבען זיי פאר פרעמדע געהאלטען, אבער אם ערגסטען איז וואס מיר האבען זיי ערלויבט אייגענע געזעץ און אייגענע מדות צו האבען. פון דעם שטאמט דיא שנאה פון אידען צו קריסטען, און פון קריסטען צו אידען. יעדער קריסט האלט פאר מעשים טובים אידען צו דריקען און פיינד צו האבען, און ביי אידען איז ווידער א מצוה — א קריסט צו בעטריגען און איהם א שונא צו זיין".

וועגען ערציהונג שרייבט ער ווייטער. "ניט דאס הייסט בילדונג, וואס א מענש לערנט פון בוך, אדער פון לעהרער. אלעס וואס איז ארום אונז פון אונזער געבורטספלאץ אן ביזן שטארבען, לערנט בילדעט אונז און מאכט אונז דאס וואס מיר זיינען.

ווען א איד איז נור אין שטאנד עפעס צו דערקענען, פיהלט ער שוין אויף זיך די לאסט פון זיין גלות. וואו ער טהוט נור א בליק זעהט ער אונטערדריקונג און פעראכטונג. איין טריט אז ער טהוט נור ארויס פון זיין שטוב, ליידעט ער שוין בישות און חרפות, דעריבער וואקסט מיט איהם דיא פיינדשאפט צו דעם לאנד און צו איהרע איינוואוינער.

"פאר יעדער מינדיסטער זאך מוז דער איד טויזענדער מתנות געבען און טויזענד מאהל זיך בוקען. נאטירליך, זוכט ער צו פערדיענען אויף איין זייט, דאס וואס עס קאסט איהם אויף דער צווייטער זייט קיין לייכטערער וועג ווי צו בעטריגען איז ניט דא, און דאדורך טאקע, ווייל, דער איד האט אזוי פיעל הוצאות, ווערט ער א בעטריגער. נאך לייכטער נעהמט ער זיך צום בעטריגען דעם וואס טהוט איהם צרות אן. א זוהן זעהט צו ווי דער פאטער בעטריגט, ער הערט זיין פאטער ריהמען זיך מיט די בריה'שקייט מענשען צו נארען, וואקסט ער ממילא אויף אויף א בעטריגער און דאס בעטריגען ווערט ביי איהם א געוואוינהייט וואס איז אזוי שטארק ווי די נאטור. מען לאזט אידען אין קיין שולע ניט אריין, מען ליידעט זיי ניט אין קיין געזעלשאפט, גלייך ווי צווישען אונז און זיי וואלט געשטאנען אן אייזערנע וואנד דעריבער האט דער איד פיינד בילדונג, דען אז ער וואלט זיך געבילדעט, וואלט ער בעסער פערשטאנען זיין ביטערע לאגע, און דאס בילדונג וואלט איהם נאך אונגליקליכער געמאכט. אלע זיינע פעהיגקייטען לעגט ער נאר אויף די פאנטאזיע פון זיין רעליגיאן, נור זיי לערנט ער, ווייל זיי פערשפרעכען איהם אמאהל צו זיין העכר איבער דער גאנצער וועלט, און ער קוקט שטענדיג ארויס אויף דער ישועה. דיא האפנונג מאכט איהם זיס אלע צרות וואס ער האט, און ווייל ער ווייסט אז אויב ער וועט אפילו געבילדעט זיין, וועט זיין לאגע אויך ניט בעסער ווערען, דעריבער האט ער ליעב זיינע פעהלער, ער האט מורא זיך פון זיי ארויסצוריהרען, און מיט געדולד ווארט ער ביז מען וועט איהם רופען צו געהן אינ'ם לאנד וואס פליסט מילך און האניג".

נאך דער אבשילדערונג פון אידענס שטאנד, גיט בוטרימאוויטש עצות איהם צו פערבעסערען, דיא עצות האבען שוין ניט אזא ווערטה ווי דיא אבשילדערונג, זיי זיינען ניט פראקטיש און ניט ניצליך.

וואס אנבעלאנגט דער אידישער רעליגיאן, כאטש פריהער האט ער געשריעבען אז אין דער אידישער רעליגיאן געפינט זיך קיין שלעכטעס ניט, דאך זאגט ער אז אידען האבען צופיעל ימים־טובים וועלכע מאכען זיי פאר פוילע און לעדיג־געהער; פאר די איינוואוינער פון לאנד זיינען זיי אויך אנגעבעקוועם. — דעריבער וויל ער אז מען זאל פערוועהרען אידען אזוי פיעל ימים טובים צו האלטען; מען זאל אויך פערוועהרען אידען צו ברענגען אתרוגים פון אויסלאנד ווייל אויף דיא אתרוגים פיהרען זיי ארויס פיעל געלד פון לאנד, און דיא "ראשי הקהלות" ציהען אויף זיי געלד פון דיא ארימע לייט און טהיילען זיך דערמיט: "דיני טרפות" זאל מען מבטל זיין און אידען זאלען מעגען נוצען דיא זעלבע כלים וויא קריסטען. כדי אויסצוראמען אלע אידישע פעהלער גיט ער אן עצה אז אידען זאלען זיך אויסוועהלען די גרעסטע לומדים און זיי זאלען אויסזוכען דויערהאפטיגע מיטעל, שלום צו מאכען צווישען דיא צוויי פעלקער אין לאנד (קריסטען און אידען) וואס האבען ביז אהער שטענדיג נור מלחמה געהאלטען איינער מיטן אנדערען.

וואס אנבעלאנגט געזעץ, וויל ער אז אידען זאלען געהערען צו דער קלאס מיעשטשאנעס; מען זאל מבטל זיין אלע געזעץ וואס זיינען געגעבען געווארען בעזונדער פאר אידען און פון דאמאלס אן זאלען זיי האבען דיא זעלבע פריווילעגיען וואס אלע מיעסטשאנעס האבען. דיא קהל'שע "בתי־דינים" זאל מען איבערלאזען, נור קריסטליכע אסעסארען זאלען זיצען ביים משפט'ן און אלע כתבים זאלען נור אין פויליש געשריעבען ווערען.

כדי אונטערצוברענגען די שפראך וועלכע אידען בענוצען (זשארגאן), פערלאנגט ער, אז מען זאל ארויסגעבען א געזעץ, אז אלע קארעספאנדענציעס, רעכנונגען, און אלע אנדערע דאקומענטען, זאל נור אין פויליש געשריעבען ווערען; אלע אידישע דרוקען זאל מען קאסירען, און זיי פערוועהרען פון אויסלאנד ביכער צו ברענגען. אין דער פוילישער שפראך זאלען זיי מעגען דרוקען אלערליי ביכער און וואוינען זאלען זיי מעגען איבעראל.

ער פערלאנגט אויך, אז מען זאל נויטען אידען צו טראגען פונקט אזעלכע מלבושים ווי אלע אנדערע איינוואוינער אין לאנד. צום סוף שרייבט ער אז מען בעדארף אידען איינציגווייז צוגעוואוינען צו מיליטער־דיענסט. "די זעלבע רעליגיאן — שרייבט ער — וועלכע אידען האבען היינט, האט זיי פארצייטענס ניט געשאדט פיעל לענדער איינצונעהמען, דאס וואס דער איד איז היינט א בעל־פחד איז אונזער ווערק, דאס האבען מיר געמאכט לאמיר ענדערען דיא געזעץ איבער אידען און זייער בילדונג, וועלען זיי ווערען מענשען וויא מיר אליין ווילען".

(שלום סאלנט)

*)סטאניסלאוו אויגוסט פאניאטאווסקי האט רעגיערט אין פוילען פון יאהר 1764 ביז 1795. קעניג איז ער געווארען דורך דער פראטעקציע פון דער רוסישער קיי־ [illegible]

THE MINISTER OF FINANCE
REQUESTS
THE PEOPLE OF CANADA TO
BEGIN NOW
TO SAVE MONEY FOR THE
NEXT WAR LOAN

JAN. 9, 1917
DEPARTMENT OF FINANCE
OTTAWA

דעם לעזערס ווינקעל

ווערטהער הערר רעדאקטאר!

ערלויבט מיר א שטיקעל פלאץ אין בעצוג דעם עדיטאריעל "נוצליכע פרויען־ארבייט" פון יבם, וועלכעס איז לעצטענס געוועזען געדרוקט אין אייער צייטונג, אויך בין איבערראשט צו הערען אזא גוטע מיינונג וועגען פרויען. עס זיינען אמת'דיגע ווערטער אין א גוטער צייט.

פיעלע פרויען האבען מורא פאר זייערע מענער צו טהאן נוצליכע געזעלשאפטליכע ארבייט, זיי ווייסען אבער ניט אז דערמיט וואלטען זיי פיעל ליעבער געווארען פאר זייערע מענער זעלבסט.

איך וויל אבער בעמערקען אז עס זיינען דא פיעלע פרויען וועלכע פערגינען ניט די צווייטע פרוי, זיינען זיי מקנא, און שאפען דאדורך שטערונגען אין פרויען ארבייט. פיעלע פרויען וועלכע האבען געארבייט טיכטיג אין פרויען סאסייטעס, זיינען נאכהער אלס קנאה פון די איבעריגע ארויסגעשטופט געווארען און בעשמוצט געווארען. פרויען זעלבסט זיינען די שטערערינס פון זייער טהעטיגקייט און אויס קנאה זיינען זיי בערייט צו טרעטען מיט די פיס יעדער פרוי, וואס טהוט פראקטישע געזעלשאפטליכע ארבייט.

איך גלויב אבער ווען איהר זאלט זיי אויפצייגען זייערע פעהלערען — וואלטען מיר היינט צו טאג געהאט פיעל מעהר פרויען וועלכע וואלטען געטהאן נוצליכע און פראקטישע ארבייט אויף דער אידישער גאס.

מיט דאנק פאראויס
מרס. מילער
129 פאלמערסטאן עוועניו.

ווערטהער הערר רעדאקטאר!

ערלויבט מיר איינעגע ווערטער וועגען יבמ'ס עדיטאריעל "די פרוי אלס דער שוואכער געשלעכט". אין דער ווירקליכקייט דענקען מיר אזוי, אז די פרוי איז שוואכער ווי דער מאן, אין ליעבעס געפיהלען, קוקט מען זיך אבער צו אין פראקטישען לעבען, זעהען מיר גאר עפעס אנדערש. נעמליך ווען א בחור בעקענט זיך מיט א מיידעל, איז ער דער ערשטער, זיך צו פערליעבען, און ערקלעהרען דעם גאנצען ליעבעס ווערטער בוך צו איהר וואס עס איז נאר פאראנען אין דער "ליעבע" וועלט.

דאס מיידעל אבוואהל זי איז די שוואכערע, דאך איילט זי זיך ניט צו ענטפערען. ביז זי דערקענט גוט דעם כאראקטער און פיהרונג פון דעם יונגען מאן, פערשטעהט זיך אז דאס איז ביי אנשטענדיגע מענשען, און נאכהער ווי דאס מיידעל שטימט שוין צו, נעהמט ערשט דער בחור און לאזט זיך אויס פון איהר. ער ברעכט זיין ווארט, שטאלץ, זיין כאראקטער, זיין קערפערליכע לעבע, זיין מענשהייט.

די פרוי דארף ניט קריטיקירט ווערען פאר "בריטש אף פראמיס קייסעס" ווייל דאס איז נאך אלעמען דער איינציגער מיטעל וואס ראטעוועט פיעלע יונגע מיידלאך פון זעלבסט מארד און העלפט זיי צו בעקומען צוריק זייער אנשטענדיגען נאמען.

עס פערשטעהט זיך אז דאס געלד פערלאטעט ניט די ליעבע. עס איז אבער א לעסאן פאר אנדערע וועלכע שפיעלען זיך מיט פרויען הערצער.

מיט דרך ארץ
מ. פיין,
פיטערבארא אנטעריא.

ווערטהער הערר רעדאקטאר!

אלס אייערער א לעזער, וויל איך בעטען פלאץ פאר עטליכע ווערטער, בנוגע די פיהרער פון דער פוילישער תלמוד תורה, נעמליך זיי אדווערטייזען, פוילישע אידען שטיצט די פוילישע תלמוד תורה כדי צו האבען די מצוה פון קיום התורה.

אלס פוילישער איד, ווילט זיך מיר פרעגען זיינען די איבריגע אידען ווי רוסישע רומעניש גאליציאנער קיין אידען ניט? צו זייער געלד איז קיין געלד ניט? אדער זיי דארפען ניט מקיים זיין דעם קיום התורה?

די אומות העולם ווען זיי ווענדען זיך נאך הילפע, ווענדען זיי זיך צו אלעמען מאכען ניט קיין אויסנאהם, נאציאן, רעליגיאן, לאנדסמאן. פאר וואס זאל ביי אונז אידען אזוי ניט זיין?

די יעצטיגע מלחמה האט שוין גענוג בעוויזען אז אידען מוזען זיין צוזאמען אז אידען פאלען צוזאמען, און דאך מאכען מיר זיך זעלבסט אן אונטערשיעד מיט שהלען סעמעטערים, און אזוי ווייטער, וואו יעדער האט א בעזונדערען גאט.

פוילישע וועלען די דארטיגע פיהרער באלד שרייען, שטיצט דעם פוילישען גאט וועלכע איז דער בעסטער.

די פוילישע פיהרער פון דער דארטיגער תלמוד תורה דארפען בעצייטענס זיך ארומקוקען אז אזעלכע אדווערטייזמענטס זאלען ניט געמאכט ווערען ווייל זיי שאדען זיך זעלבסט.

מיט רעספעקט
יחיאל גאלדמינץ

טר-ר-אך! קראך

„דאס איז געווען ניט וויט! מיין . . . גאט! דאס איז זעהר נאהענט".
„קריעכט ארונטער! שאפיער, קענט איהר ניט געבען אביסעל מעהר
גאז דעם אמבולאנס? מאכט איהם צו רעדען ווערטער".

פאסט אויך אויטליכער! דא קומט עטוואס וואס טראגט מיט זיך עט
וואס רעסטס. בייגט אייך איין חברה: כאפט אייך אן ביי די זייטען, האלט
שטארק. איינ . . . גאט! . . . זענען אלע אלרייט".

און דא זיצען איך און איהר אין אונזערע בעקוועמע שטוהלען, אין אונזערע ווארעמע צימערען, זיכער ווי דער שפריכווערטליכער „אנזעקט", — און מיר וואונדערען זיך אויב צוויי דאלאר, אדער צוואנציג דאלאר, אדער פופציג דאלאר (לויט דעם ווי עס קומט אויס אין יעדען פאל) איז גענוג פאר'ן פאטריאטישען פאנד און דעם קענעדער רויטען קרייץ קעמפיין. גענוג! ס'איז גאר ניטא אזא ווארט ווי גענוג אין דער איצטיגער מלחמה. דאס איינציגע מאהל ווען איהר און איך מעגען זאגען, אז מיר האבען געגעבען „גענוג", ווען מיר קענען אבסאלוט, און עהרליכערהייט מעהר ניט געבען קיין איינציגען סענט. אויב איהר גיט ניט דאס לעצטע, דאן גיט איהר ניט גענוג.

נאך וואס איז נויטיג אין דיעזען אדווערטייזמענט אויסצורעכענען מעהר צרות? איהר ווייסט דאך דאס זעהער גוט, דאס ביי זיך אין הארצען זענט איהר צופריעדען וואס איהר זענט ניט אין דעם אמבולאנס פונ'ם רויטען קרייץ. מאכט ניט אויס וואס פאר אן אורזאכען איהר זאלט ניט אנגעבען פאר בלייבען אין דער היים אבער דאס איז דאך ניט מעהר ווי פאר אייער געוויסען. אבער דיעזער פאטריאטישער פאנד און די קענעדיען רויטער קרייץ ביזנעס שטעהט צווישען אייך און אייער קינד—ווארום ס'איז מעגליך אז אין דעם אמבולאנס פונ'ם רויטען קרייץ זאלט איהר זיין, און ס'איז מעגליך אז אייער קינד זאל זיין אבהענגיג אין דעם פאנד פונ'ם רויטען קרייץ

פארגעסט אייערע קריטיקען שטעקט אריין אייער האנט אין קעשענע און נעהמט ארויס דעם טייל וואס ס'איז אייער חוב. קוקט אייך איין אויפ'ן וואגען פונ'ם רויטען קרייץ און דיעזען אדווערטייזמענט. — און דאן טראכט וועגען אייער שעהנעם און בעקוועמען בעט פון אייער היים. אויב איהר ווילט הנאה האבען פון אייער בעט דאן שטעקט אריין די האנט אין קעשענע! אויף צו בערוהיגען דעם געוויסען איז דאס זעהר א ביליגער פרייז. זעהר ביליג.

שטעקט אריין די האנט אין קעשענע: שטעקט אריין די האנט אין קעשענע

THE PATRIOTIC AND CANADIAN RED CROSS APPEAL
15 King St. East, Toronto.

Gentlemen: I am willing to contribute a certain sum, payable in instalments, during this year. Will you kindly send me further particulars?

Name.................................... Address....................................

CAMPAIGN HEADQUARTERS ... BUILDING) ... MILLIONS

טהוט אייער פליכט אינ'ם הילף קעמפיין
פאטריאטיק פאנד און קענעדער רויטער קרייץ אפיעל

In Four days Jan. 23 24 25 26th TWO AND A HALF MILLION DOLLARS

פרעזידענט	האנאררי טרעזשורער	קעמפיין ארגאנייזער
סער וויליאם מיולאק	ע. ב. נאה	וו. ס. דיניק

דער „אידישער זשורנאל"

ה. הייזנבערג פרעזידענט און דזשענעראל מענעדזשער

די איינציגע אידישע טעגליכע צייטונג אינ'ם פראווינץ אנטעריא

קענעדיען דזשואיש פאבלישינג קאמפאני לימיטעד—ארויסגעבער

251-253 קווין סט. וועסט — טעלעפאן עדעלייד 3367

סובסקריפשאן פרייז: 3,50 א יאהר איינצלנע קאפ. 1 סענט

צווישען סאסייעטים און פעראיינען

ציון בענעוואלענט אסס'ן אינסטאלירען בעאמטע

ביי דער פערזאמלונג פון דער ציון בענעוואלענט סאסייעטי זענען אינסטאלירט געווארען די נייע ערוועהלטע בעאמטע פאר די קומענדע זעקס מאנאטען.

מר. סמיטה האט ערקלערט יעדען בעאמטען זיין פליכט, אלס בעאמטער פון דער סאסייעטי, און וואס זיין אויפגאבע איז צו טהון, ער האט גלייכצייטיג אפעלירט, דאס די מיטגליעדער זאלען זעהן צו העלפען די ציוניסטען אין זייער קעמפיין פאר נייע מיטגליעדער וואס זיי פיהרען יעצט אן.

זעהר איינדרוקספאל זענען געווען די רעדען פון רב גארדאן און ב. נאטאנזאהן, וועלכע האבען גערעדט אידער דער עצטיגער אידישער לאגע און איהר אויסזיגע דורך דעם ציוניזם, עס ווערען דורכגעלעזען א רייהע ציפערען איבער דער טהעטיגקייט פונם נאציאנאל פאנד, דורך דער קורצער צייט פון זיין עקזיסטענץ, און אן אפיל איז געמאכט געווארען פאר זעלבען צוועק, אלס רעזולטאט איז 45 דאלאר געזאמעלט געווארען.

חזן מאנאוויטש וועלכער איז אנוועזענד געווען ביי דער פערזאמלונג, איז געבעטען געווארען מיט עפעס משמח צו זיין דעם עולם, וועלכער האט פערבראכט ביי שעהן געסערווירטע טישען, מיט גוטע זאכען, דער חזן האט געזונגען פיעלע שעהנע ציוניסטישע ליעדער, פאר וועלכע ער איז פיעל אפלאדירט געווארען.

א דאנק איז אויסגעדריקט געווארען צו מר. און מרס. הימעל פאר אראנדזשירען דעם באנקעט, און צופרידענע זענען די פערזאמעלטע אוועק אהיים האפענדיג דאס די נייע בעאמטע וועלען ארבייטען טובטיג פאר דער סאסייעטי.

ביי די סאציאליסטען טעריטאריאליסטען

די הויפט פראגען פון דער לעצטער פערזאמלונג פון דער ס. ט. זענען געווען א פארזעצונג, פון דיסקוטירען די בעשליסע פון דער לעצטער פארטיי קאנווענשאן און וועלכע אלע חברים האבען גרויס אינטערעס גענומען, עס איז אויך פערהאנדעלט געווארען די פראגע, ווי אזוי צו פערגרעסערן און פערשטארקען די היגע ארגאניזאציע, פיעלע פלענער זענען פארגעלייגט געווארען, און וועלען זיכער דורכגעפיהרט ווערען.

עס איז אויך בעשלאסען געווארען צו אראנדזשירען דריי לעקציעס מיט חבר רעגאלסקי פון ניויארק

די יעניגע וועלכע האבען איהם געהערט ביים פסח פעסט פון דער פרץ שול, אין מעסאי האל, און דער נאך ביי דער לעקציע איבער פרץ'ס גאלדענע קייט' וועלען מיט פרייד אויפנעהמען די נייעס.

די קומענדע פערזאמלונג פון די ס. ט. וועט פארקומען פרייטאג דעם 26טען יאנואר.

ביי די פועלי ציון

מ. זילבערבערג איז געווען דער פארזיצענדער ביי דער לעצטער פערזאמלונג.

נאכדעם ווי עס ווערען פארגעלעזען די פראטאקאלען, וועלכע ווערען גוט געהייסען, ווענדעט זיך א קאמיטע פון דער דזשאנקשאנער פרץ שול וועלכע פערלאנגט הילף צום באזאר וועלכעס די דארטיגע שול פעראנשטאלטעט א קאמיטע איז ערוועהלט געווארען צו זאמלען ארטיקלען צווישען די פועלי ציון מיטגליעדער, עס איז גוט געהייסען געווארען דאס דער פעראיין זעלבסט זאל ביישטייערען א געוויסען ארטיקעל.

די אונטערנעהמונג פאר'ן 125 דאלארדיגען פאנד, צום גונסטען דעם "קעמפער" איז געווען ערפאלגרייך נעמליך דער ראפעל, און די פעקערדוש פארטהי וועלכע האבען צוזאמען, אריינגעבראכט די געווינשטע סומע, דאס געלד פאר'ן "קעמפער" איז גלייך אבגעשיקט געווארען.

דעם ראפעל האבען געוואונען די נומערען 765-426-698-1004 פונ'ם ראפעל איז אריינגעבראכט געווארען 80 דאלאר, דאס איבעריגע פון דער פעקערדוש פארטהי

צוליעב דעם באל פון ברענטש 72 א. ג. א. פ. וועלכער וועט זיין פרייטאג אבענד, וועט די קומענדע פערזאמלונג פון דער פועלי ציון שטאטפינדען, זונטאג דריי אזייגער נאכמיטאג, ביים פערזאמלונג וועט מ. געלמאן האלטען א פארטראג, "איבער אמת וועגען סאציאליזם"

גרינד שטיין פאר'ן "מושב זקנים" געלייגט

אינ'ם הויז פון פאלקס פעראיין איז היינטיגען זונטאג, געגרינדעט געווארען א מושב זקנים מיט א צאהל פון הונדערט מיטגליעדער, מענער און פרויען.

שוין לאנג ווי עס טומעלט זיך אויף דער היגער אידישער גאס, וועגען א מושב זקנים, וועמענס צוועק דער נאמען דריקט אויס לעצטענס האבען זיך פיעלע פרויען אין דעם פעראינטערעסירט, און ענדליך איז דער גרונד שטיין געלייגט געווארען.

עס זענען גלייך ערוועהלט געווארען בעאמטע, וועלכע זאלען טהון די ערשטע נויטיגע ארבייט, דער רעזולטאט פון די וואהלען איז פאלגענדער.

מר. שולמאן פרעזידענט, (געוועזענער פרעז. פון דער צדקה כללית)

מרס. קלאוז, וויס פרעזידענטען

מרס. וויינראט, טרעזשורערין

א. גאלהפעלד, סעקרעטער

אלס עקזעקטיוו מיטגליעדער י. ה. ראזענבוים, ה. בלעכמאן, ח. וויינשטאק ב. טאביאס, מרס. מארקוס מרס. מילער, און מרס. זאגער 2 אלס טראסטיעס.

מרס. מילער, מרס. האריז, מרס. ראזין, מרס. קאהן, מרס. שפיגעל, מרס. אקערמאן, מרס. ברעסלין.

במעט אלע פון די אנוועזענדע האבען זיך פערפליכטעט אין פערלויף פון א קורצער צייט אויסצוצאהלען געוויסע סומען געלד, די ערשטע ביישטייערונגען זענען געווען פון 10־און 5 דאלאר א סומע געלד איז גלייך אויפ'ן ארט געשאפען געווארען.

י. מעזניקער איז ערוועהלט געווארען אלס ארגאנייזער.

וועגען דער נויטווענדיגקייט פון א מושב זקנים, איז לעצטענס פיעל געשריבען געווארען און "אידישען זשורנאל" עצט בלייבט בלויז צו זעהען די פאלגען ערפון, אז טאראנטאר אידען וועלען צו העלפען וועגען דעם איז קיין פראגע ניט.

ביים ברענטש 72 נאציאנאלער ארבייטער פערבאנד

די לעצטע פערזאמלונג אונטער'ן פארזיץ פון מ. קרעמער האט זיך בעשעפטיגט בלויז מיט מאכען אלע נויטיגע פארברייטונגען פאר'ן באל אויף היינטיגען פרייטאג.

וועגען טיקעט פערקויף איז בעריכטעט געווארען, דאס אלע מיטגליעדער האבען גענומען טיקעטס, און פערקויפט א זעהר שעהנע צאהל טיקעטס, א קאמיטע פון צוואנציג איז ערוועהלט געווארען צו מאכען אלע פארברייטונגען, ווי אויך צו זיין אלס אויפזעהער אינ'ם האל.

א קאמיטע פון פאלקס פעראיין ווענדעט זיך מיט טיקעטס צו זייער באל וואס זיי אראנדזשירען אויף שבת אווענד דעם 10־טען פעברואר, אין ארענדזש האל, 30 טיקעטס זענען גענומען געווארען.

א קאמיטע פון דער שניידער יוניאן איז אויפגענומען געווארען, וועלכע האט געפאדערט דעלעגאטען, צום סטרייק קאנפערענץ, מר. פעלדמאן און זילבערבערג זענען בעאויפטראגט געווארען, אלס דעלעגאטען פונ'ם ברענטש.

א בילדונגס קאמיטע פון דריי זענען ערוועהלט געווארען.

מ. ראזען איז ערוועהלט געווארען אלס געהילף פינאנס סעק. און עקזעקטיוו מיטגליעד.

מ. קרעמער בעריכטעט דאס דער מלחמה קאנפערענץ פאדערט וואלונטירען ער אפעלירט צו די פערזאמעלטע און עטליכע מיטגליעדער האבען זיך אנגעשלאסען אין דער וואלונטירען ארמיי, עס איז אויך בעריכטעט געווארען, דאס דער פאלקס פערבאנד איז אבגעטהיילט געווארען פונ'ם היגען מלחמה קאנפערענץ, און די קומענדע פערזאמלונג, וועט דארפען האנדלען וועגען דעם.

ביים יאנג סאשעליסט קלוב

מיסס ג. גלעסס איז געווען די פארזיצענדערין ביי דער לעצטער פערזאמלונג פונ'ם קלוב.

נאכדעם ווי עס ווערען פארגעלעזען די פראטאקאלען, זענען אויפגענומען געווארען פאלגענדע קאמיטען

א קאמיטע פון דער שניידער יוניאן ווענדעט זיך צום קלוב, דאס אזוי ווי זיי פעררופען א קאנפערענץ פון ארבייטער ארגאניזאציאנען, מיט'ן צוועק צו שאפען הילפע פאר די סטרייקענדע מאנטרעאלער ארבייטער, און ג. פרידמאן איז ערוועהלט געווארען אלס דעלעגאט.

א קאמיטע פון לאקאל 3 פערלאנגט דאס מען זאל נעהמען אנטהייל אין דער ליבערטי פערוואלטונג, עס איז איבערגעגעבען געווארען צו דער עקזעקוטיווע.

די קאמיטע פון דער פרץ שול פערלאנגט דאס אזוי ווי עס ווערט אראנדזשירט א מאסקאראד באל, זאל מען שיקען דעלעגאטען, צו העלפען דורכפיהרען די אונטערנעהמונג, גאלדשטיין און קאמיסקי, נעהמען זיך אונטער פריוויליג, מיט צו העלפען.

א צושריפט איז פארגעלעזען געווארען פונ'ם מלחמה קאנפערענץ, דאס זונטאג אווענד, וועט שטאטפינדען א מאסענפערזאמלונג אין מעסי האל, און גלייכצייטיג זאל מען ביישטייערען צום פאנד. צוויי דעלעגאטען זענען ערוועהלט געווארען זיי זענען אויך בעאויפטראגט געווארען ביישטייערען 25 דאלאר.

עס ווערט פארגעשטעלט ס. מילער וועלכער האט געהאלטען א פארטראג איבער "דער ראלע פון דער פרוי אין דער אינדוסטריע פאר און נאך דער מלחמה'.

אויף א גאנץ פאפולערען אופן צייגט דער רעדנער אויף, די ענדערונגען פון דער פרוי אין דער געשיכטע, דאס צוזאמען מיט דער ענטוויקלונג פון די נייע מאשינען, איז די פרוי אריינגעשלעפט געווארען אין דער ארבייט, נאך דער מלחמה וועט ענטשטעהן א שטארקער קאמפף צווישען מענער און פרויען אום דיזע איבלען אויס צו מיידען אז זיי זאלען נאכהער ניט אונטערדריקט ווערען, קענען עס נאר טהון די סאציאליסטען, וועלכע קעמפפען געגען יעדער אונטערדריקונג.

עס ווערט אויך בעריכטעט דאס דער יוגענד קלוב פראגרעסירט פון טאג צו טאג..

שבת אווענד האבען זיי געהאט א ליטערארישען אווענד פארז. איז געווען ל. בלוגערמאן, פריילין ב. גרין האט געלעזען די ערשטע ווידזשעס פון יעקב גארדין, מיס. ברענער האט דעקלאמירט דער בלינדער מוזיקאנט פון מ. ראזענפעלד, שלעזינגער האט געלעזען דעם שמש טאכטער,

עס זענען אויך געשפיעלט געווארען עטליכע סאלאס.

אין דער פרץ שולע

שבת און זונטאג אבענד איז אין דער היגער פרץ שול געפייערט געווארען דער פיערטער און דער פינפטער יעהרליכע יובילעאום פון דער זעלבער שולע.

שבת אבענד האבען די קינדער, די שילער פון דער שול געפייערט מיט גרויס פאראד און בעגייסטערונג זייער פינפטען יעהרליכען יובילעאום, די שול איז געווען זעהר שעהן דעקארירט.

די שילער זעלבסט וועלכע זיינען שוין גוט בעקאנט מיט זייער דעקלאמירען און זינגען, פארלעזען און זא ווייטער, האבען פערבראכט אן אמת'ען אבענד פון פערגעניגען, אונטער דעם אויפזיכט פון זייערע לעהרער. פערשטעהט זיך אז אויסער דעם, האבען זיי אויך געהאט גוטע זאכען מיט וואס זיך צו דערקוויקען.

אויף דעם זעלבען אופן איז זונטאג אבענד געפייערט געווארען דער דריטער יובילעאום פונ'ם פרויען פעראיין. ביי שעהן געסערווירטע טישען, אונטער די טענער און קול'בעלאך פון די קינדער, האבען די פרויען וועלכע נעהמען א טיכטיגען אנטהייל אין דער שול פערבראכט עטליכע אמת'ע, פערגעניגענס שטונדען וואו זיי האבען פערשפראכען אויך צו טהאן פראקטישע אהבית אין דער צוקונפט.

קלאוקמאכער

אויפמערקזאם!

היינט אבענד וועט שטאטפינדען א שאפמיטינג פון די ריינקאוט מאכער פון ראם און וואלדסאן אין 194 ספעדיינא עוועניו באלד נאך דער ארבייט

דאס איז דער מיטינג אויף וועלכען איהר האט אזוי לאנג געווארט. קומט אלע!

דעם זעלבען אבענד אין זעלבען פלאץ

וועט אויך שטאטפינדען דער שאפ מיטינג פון די ארבייטער

פון באכערניקס שאפ

מארגען אבענד דאנערשטאג דעם 25 יאנואר

א שאפ מיטינג פון פולענס

אין מיוזישאן טעמפעל

זונטאג דעם 28־טען יאנואר

2 אזייגער נ. מ.

וועט שטאטפינדען דער גרעסטער און וויכטיגסטער

מאס מיטינג

פאר קלאוקמאכער

פלאץ וועט אנאנסירט ווערען מארגען

(פארזעצונג פון פיידזש 3)

מיט דעם א נור וואס געבוירען זומער פייגעלע. און איהרע קליינע אויגען זיינען ווי בלישטשענדע שטערען אין די מערב הימלען. זי איז נאך אזוי אומשולדיג און זי ווייסט נאך ניט צו אונטערשיידען פון גוט ביז שלעכט. ניין, אזוי איינפאך איז זי אז זי קען ניט אונטערשיידען וואס עס טהיילט אב דעם טאג פון דער נאכט. דיא זון און די לבנה זיינען ביי איהר איינס דיזע טייערע בלום קענען אנרופען זיין און דאס זעלבע. דער מאן וואס וועט אייגענע וועט זיין אויסערגעוועהנליך גליקליך.

מיט פערמאכטע אויגען האט זיך זיין מוטער צוגעהערט צו זיין פאעמע און ווען ער האט געענדיגט לעזען האט זי אויסגעשריען:

"איך זעה, געלערנטער זוהן מיינער אז דו ביזט זעהר שטארק פערליעבט אין דער שעהנער מוזיאן. דו זאלסט מעהר ניט ליידען. מיין קינד, איך האב שוין איהר מוטער דערצעהלט וועגען דיר און זי האט מיר געענטפערט אז זי האט גערעדט מיט מוזיאן וועגען דיר און זי איז גראדע פערליעבט אין דיר אזוי גוט ווי דו אין איהר."

דעם זעלבען אבענד נאך דער ארבייט האט זיך א לאנגע פראצעסיע פון מענשען אבגעשטעלט ביים הויז פון מוזיאנס פאטער טשין. די פראצעסיאן איז בעשטאנען פון צוויי און זעכציג מאנדארינס, אלע משפחה פון יאן הינטער. זיי זיינען געקומען מיט די פרויען און זייערע קינדער בעגלייטעט פון א גרויסע מאסע נייגעריגע צושויער. אויף דעם אנקלאפען אין טיהר איז ערשיענען טשין.

"וואס האבען אויסגעשריען די מאנדארינס. וואס האסטו צו יאן דעם געלערנטען, דער שטאלץ און די קרוין פון פעקין, וואס האט ער דיר געטהאן אז דוא זאלסט צו איהם זיין אזוי אונערבארעמליך?

"איך רעספעקטיר די גרויסע בילדונג פון לארד יאן האט טשין געענטפערט.

טא פאר וואס זשע ווילסטו איהם רואינירען? האבען איהם די מאנדארינס געפרעגט.

טשין, אנשטאט אן ענטפער האט בלויז זיינע אויגען צום הימעל אויפגעהויבען, און די מאנדארינס האבען פארטגעזעצט:

אין דיין גארטען, הימעלס אויסערוועהלטער געפינט זיך א טהייערע בלום. דער פערפיום פון דיזער בלום וואס איז אויסגעשפרייט אויף דער ערד האט דערגרייכט יאהאנען און עס האט געמאכט אויף איהם אזא איינדרוק אז ער האלט ביים שטארבען פון דער גרויסער ליעבע. ער וועט זי בער שטארבען אויב ער וועט דיזע בלום ניט בעקומען.

טשין האט פערבראכען זיינע הענט און אויסגעשריען: "אך וואס פאר א שרעקליכע טראגעדיע. וואס פאר א זאנדערבארער צופאל! דיזע ערעלע בלום פון וועלכער איהר רעדט געהט אליין אוים פאר ליעבע צו א יונגען מאן. איהר ליידענשאפט פערברענט זי צום טויט. דיא לויה איז שוין אפילו פארבערייטעט."

דעם נאמען — דעם נאמען פון דיעזען לומפ וואס ערמארדעט דיין טהייערע בלום, האבען די מאנדארינס אויסגעשריען ארויסכאפענדיג די שווערדען.

"יאן", האט טשין געענטפערט טיעף גערירט. יאן, איז דעם יונגען מאן'ס נאמען.

דאן האט די מוזיק געשפיעלט א פרעהליכען מארש. די מאנדארינס האבען אנגעהויבען זינגען און טאנצען און דער עגמת נפש איז פערגעסען געווארען. טשין האט איינגעלאדען יאן'ס משפחה צו זיך אין הויז וואו א גרויסארטיגער באנקעט האט זיי ערווארטעט. דריי שטונדען האבען זיך אלע אבוזירט. טשין זעהענדיג אז זייערע אפעטיטען זיינען שוין איינגעשטילט האט אנגעהויבען ריידען:

"אייער בעזוך ביי מיר, הימלישע אויסערוועהלטע, איז געווען פאר מיר גאנץ אונערווארטעט. איך בעט ביי אייך ענטשולדיגונג וואס איך בין ניט אימשטאנד געווען אייך צו געבען מעהר ווי א געוועהנליכען נאכטמאהל.

"אה! האבען אלע מאנדארינס זיינע רייד אונטערבראכען. דיזע פערשווענדערישקייט זאגט עדות אויף דיין גרויסען רייכטהום. אבער יאן איז ניט וועניגער רייך, און אין דער ווירקליכקייט זיינען מיר העכסט צופריעדען וואס קיין נאדעל האט נאך ניט בעריהרט די פינגער פון דער שעהנער מוזיאן, דיין טאכטער. יעצט ווייסען מיר אז איהרע נעגעל זיינען קיינמאל ניט געווארען איינגעשמוצט פון ארבייט.

נאך דעם ווי פרעזענטען זיינען געווארען אויסגעטוישט צווישען זיך האט טשין געבעטען די מאנדארינס אז זיי זאלען איבערגעבען א טייערען מאנטעל צו יאן, אלס פרעזענט פון מוזיאן. פופציג בעריענטע האבען ביי דיזען מאנטעל געארבייט און מיין טאכטער זייענדיג ליעבעס קראנק האט בלויז איינציגע אנזעהעוודיגע שטעך זעהר שלעכט און ניט גלייך געמאכט. אום צו איבערצייגען אז עס זאל ניט בלייבען קיין שאטען פון צווייפעל צו איהר געליעבטען אז זי ווייסט אבסאלוט גאר ניט די קונסט פון נייען און שטריקען.

און ווען די מאנדארינס האבען זיך געהאלטען ביים געזעגענען האט טשין אויסגעדריקט א וואונש אז ער וואלט וועלען זיך בעגעגענען מיט זיין צוקונפטיגען איידים. זיי האבען איהם פערזיכערט אז יאן איז שוין אויף דעם וועג. ווען דער לעצטער מאנדארין האט פערלאזט דאס הויז איז דער יונגער מאן אליין אנגעקומען אין א טראג פעטעל.

(פארזעצונג קומט)

מעסעי מיוזיק האל

בלויז פיר 2 גרויסע פארשטעלונגען

די איינציגע אידישע פרימאדאנא. די נאכטיגאל פון דער אידישער ביהנע

מאדאם רעגינא פראגער

דער בעליעבטער באריטאן זינגער און שוישפיעלער דער קעניג פון אלע זינגער

הערר קלמן יאוועליער

צוזאמען מיט דעם בעריהמטען שוישפיעלער און זינגער

הערר דייוויד לטשוועזאהן

דער בעליעבטער זינגער און טענצער

הערר אברהם פישקינד

די בעליעבטע מוטער ראליסטין

מאדאם יעטטי שור

די בעריהמטע סוברעטין זינגערין, טענצערין

מאדאם סוזי פעסטין

דער בעליעבטער פאטער ראליסט.

הערר לעזער גאלדשטיין

צוזאמען מיט דער ערשטע קלאסע קינסטלער פ. קא. אוים ניו־יארק.

וועלכע וועלען אויפטרעטען אין זייערע 2 גרויסע קינסטלער פארשטעלונגען

פרייטאג אבענד דעם 9־טען פעברואר

צום ערשטען מאהל אין טאראנטא. די גרויסע אפערעטע וועלכע איז געשפיעלט געווארען אין ניו־יארק, פילאדעלפיא מיט דעם גרעסטען סוקסעס

די פוילישע חתונה

אין 4 אקטען פון אנשעל שור. מוזיק פון פערלמוטער און וואהל.

שבת אבענד דעם 10־טען פעברואר

צום ערשטען מאל אין טאראנטא. משה ריכטערס גרויסע ווערק

א פאטערס טרערען

קומט זעהען די 2 גרויסע פארשטעלונגען אין מעססי האלל.

בעזארגט אייך מיט טיקעטס וועלכע זענען שוין צו באקומען ביי מר דווארקין 145 סט. פעטריס סטריט טעל. קאלעדזש 4029

פיקפארד טהעאטער

קארנער ספעדיינא און קווין

מיטוואך און דאנערשטאג יאנואר 24 און 25

די שעהנע ווירדזשיניא פיערסאן אין

„דער סוד פון דער מלחמה כלה"

אן ערצעהלונג וועלכע דעקט אויף דאס הארץ פון א פרוי.

ספעציעלע קאמעדיעס און דראמאס אין דיעזע צוויי טעג.

פרייטאג און שבת דעם 26 און 27־טען

די גרעסטע אידישע אקטריסע פון דער איצטיגער צייט

מאדאם בערטהא קאליש

אין „ליעבע און האס"

א פילם ערצעהלונג פון א פרוים געפיהלען.

צו דער וועלט - בעריהמטער דראמא האבען אויך אויסגעקליבען א גוטע קאמעדיע, און נייעס פון דער מלחמה וואך.

EATON'S COAL

The Very best, We guarantee every ton and best service, order now save 20% Phone College 1036

איטאנ'ס קוילען

די בעסטע אין מארקעט

מיר גאראנטירען יעדען טאן ארדערט יעצט סייפט 20 פראצענט טעלעפאן קא. 1036.

MEET ME AT THE FIRESIDE Strand YONGE NEAR KING. CONTINUOUS 10 AM TO 11 PM. MATS 5c-10c EVES 5c 10c 15c

מאנטאג, דיענסטאג, מיטוואך

ר טשארד בענעט אין

„אין דא געזעץ זאגט"

א שטארקע דראמא פון טויט שטראף.

אוירל וויליאמס אין

נא מאנט גיום וויקלי און א קאמעדיע.

דאנערשטאג, פרייטאג, שבת.

בריאנד וואשבורן און נעל קריג אין

„די ברעיקער"

פון ארטהור סטרינג'ס ערצעהלונג.

מאריס קאסטעלא אין

„אין די רויטער פלעק מיטעריע"

א רייזע ארום דער וועלט. הייגטיגע וואך איז צו זעהען דעם גיבראלטאר ביז אלגעריא און א קאמעדיע.

מוזיק פונ'ם סטרענד ארקעסטער.

מאטענייס 10 און 15 סענט. HIPPODROME אווענדס 10, 15, 25 סענט.

די וואך פון מאנטאג 22־טען יאנואר

העדליין אטרעקשאן, דיבריליאנטענע מוזיקאלישע קאמעדיע

די סורפרייז פארטי

מיט א טרופע פון 9 פעהיגע מיידלאך

און ארטהור פארקער

יודזשין לא בלאנק, א געזאנג און טאנץ קאמעדיע.

די האלקינגס, נאוועל שאטען גראפערס ספעציעל פיטשור פילם, די פערבארגענע טרייענגעל סטאר ליליאן גוש „אין דער קינדער טאג" פון פראנק ע. וואודס אינטערעסאנטע ערצעהלונג דאס איז א שטארקער ארגומענט פאר די גט געריכטען.

אייריעל בארטלעטס

געוואגטע לופט פליהער

מילער און ליל, קאלארד קאמעדיענס

קיסטאן פיטשור פילם קאמעדיעס

ספעשעל עקסטרא אטרעקשאן

דזש וואָרען און גרוים קייען והייט דער טאקאלאגיסט און פיאניסט.

- GLOBE THEATRE -

קווין סטריט וועסט פון ביי סטריט

דאס הויז ריכטיגע פיטשורס. 10 סענט

אנפאנג 10 פריה ביז 11 ביי נאכט

מאנטאג דיענסטאג און מיטוואך

די באלעט טענצערין

לואיזע לאוועליע

— אין —

דער סענזאציאנעלער ערצעהלונג "דער קאמף און דער נסיון פון א קארוס מיידל, "באביע פון דעם באלעט" שטרעבען פון ביהנע לעבען, די געדריקטקייט פון ארעמקייט, און דער זיעג פון טוגענד.

אויך גרענג, פאלים רעפארטואר (די לעצטע עפיזאד), און א ספעשעל קאמעדיע.

- RIALTO THEATRE -

יאנג און שאטער סטרים.

10 מארגענס ביז 11 אווענדס

מאט. 10 סענט אווענדס 10 און 15 סענט.

דער פלאץ פון דעם גרויסען פייפ ארגאן

דיעזע וואך איז נאך גרעסער און שעהנער ווי אלע אמהל

מאנטאג דיענסטאג און מיטוואך

ספעציעלע אנאנסמענט: איהר ווייסט דאך פון דר. דזשעקעל און מר הייד, איהר האט געלעזען טיילביע, איהר האט געזעהען די קיים פון בעקי, אויב איהר זייט פעראינטערעסירט אין א טאפעלטער פערזענליכקייט און היפנאטיזם דאן קענט איהר ניט פערפעהלען צו זעהען דאס בילד.

היידזגער, טייוועל און פרוי, מיט פלארענס לאבארדיע אין דער הויפט ראליע.

אויך וועט געוויזען ווערען טשארלי טשעפלין און אויך אנדערע גוטע בילדער

MASSEY HALL

היינט

376

ראש סיטס

50 סענט

מישא

עלמאן

רוסישער וויאליניסט

רעזערוו. פלעצער

$1.00 $1.50 פראנט

באלקאני $2.00

טיקעטס איצט צו פערקויפען.

צו אונזערע קאנטרי סובסקרייבער

אלע וועלכע האבען נאך ניט אריינגעשיקט זייער סובסקריפשאן פרייז זענען געבעטען עס אריינצושיקען אמשנעלסטען ווייל אנדערש וועלען מיר געצוואונגען זיין אויפהערען צו שיקען זיי די צייטונג.

הודעה מהרב מאיר צבי [illegible]

באלדווין טעלעפאן קאלעדזש [illegible].

איהר נעמט זיך צו יעדער צייט אין הויז צו ענטפערען אלע רבנישע ענינים "היינו שאלות, דין תורות, עצות, טובות בין איש לאיש, אויך צו סעטלען אלערליי טראבעלס בימווין מאן אונד פרוי נאכ'ן אידישען דין און אויך סדרי קדושין. ווארום זאלט איהר אין אזא שלעכטער צייט אוועק ספענדען אומזיסטע געלד אויף אלערליי נארישקייטען, ווען איהר קענט בעקומען חופה וקדושין ביי מיר אין הויז מיט די בעסטע צופרידענהייט, אפילו מערידזש לייסענס וועל איך אייך פערזארגען. גאט וועט אייך געבען א גוטען מזל אין מיין הויז.

קומט אין הויז, אדער טעלעפאנירט אויף דעם איבענדערמאהנטען אדרעס.